

**การสาร
ข้าราชการ**

อาศิรวาท

เนื่องในศุภวาระเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๓

สัททวลวิกิพีเดีย ฉบับที่ ๑๕

สรวมชีพน้อมทศนัชนไตรคนศรี

เสกสรรค์สุวาทิ วิลาส

ยอยศยงวรชัตติยรัชนวนนาถ

ชฌนายโอกาส เฉลิม

นบเทพพิศคนตรีประสิทธิ์ศิลป์เจิม

เสกสรรพระสุขเสวิม สรวณ

เกริกเกียรติภูธรเพื่อพระเอกรุณภาว

ดับเข็ญสิเย็นสาน ดิสุช

ร่วมรัฐพิชิตสมาวารวียยุค

ด้วยเดชพระทำนุ สวัสดิ์

ร่วมเกล้าเหล่านรสุขและทุกขรายขจัด

เลื่องหล้าสง่าวัตร สรเสวีญ

ทางคุณคามภีรภาพพิพัฒน์นรประเมิน

ภักดีพร้อมมโนเชิญ พระพร

สรวมชีพข้าวรบาทประณมทวิกร

กรรพมสไมสร สการ

บวงสรวงปวงทิพเทพพิชิตพรประทาน

ทัญชัยโอฬาร วิรัช

ทรงพุทธวิบูลย์อศุลยพิพัฒน์

ส่องชาติสว่างชัย ชวาล

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ข้าราชการพลเรือน

(“กุลทรัพย์ รุ่งฤดี” ประพันธ์)

วารสารข้าราชการเป็นวารสารรายเดือน เพื่อเผยแพร่
วิทยากรด้านบริหารงานบุคคล และแนวคิดในการ
ปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ
เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

เจ้าของ บัณฑิตวิทยาลัย ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

ที่ปรึกษา พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขานุการ ก.พ.
นายประวิณ ณ นคร รองเลขานุการ ก.พ.
นายไสรจ สุธวิกุล รองเลขานุการ ก.พ.

กองจัดการ ร.อ. ก้อง คัมภีร์เฉลิม ร.น. ผู้จัดการ
นายสมพงษ์ ศรีวิมล ผู้ช่วยผู้จัดการ

บรรณาธิการ นายสำราญ ดาวรายุศม์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์ และ
ผู้ช่วยผู้จัดการบัณฑิตวิทยาลัย ก.พ.

กองบรรณาธิการ นายอรุณ แก้วไขโย ดร. วิลาศ สิงหวิสัย
นายเชิษฐ ชวรมาศิปต์ นายประเชิญ วาดกลิ่นหอม
นายเสริมสุข โกวิทวานิช นายชุมพล ศิลปอาชา
นายพลสิทธิ์ หนูชูชัย นายบรรวิทย์ นามวัฒน์
นายศักดิ์รินทร์ สุวรรณโรจน์ นายสุพจน์ สาทรกิจ
นายอุดม มุ่งเกษม

ข้อเขียนในวารสารข้าราชการ เป็นความคิดเห็นส่วนตัว
ของผู้เขียน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความคิดเห็นของ
บรรณาธิการและคณะผู้จัดทำ

การบอกรับ สมาชิกชำระค่าบำรุงรวมค่าส่ง ๓๕ บาท ต่อปี
ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก
รัฐบาล พระนคร ส่งจ่าย ป.ณ. หน้าพระลาน
โทรศัพท์ ๘๐๘๔๕๔ หรือ ๘๐๓๓๓๓ ต่อ ๓๔

พิมพ์กลางพิมพ์ ๑๐๑ ถนนคานี บางลำภู
พระนคร โทร. 819656
นางจรัส อ่องจรีต ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

วารสาร ข้าราชการ

สารบัญ

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๖

อาศรัยวาท หน้า
สารบัญ
บทบรรณาธิการ
การดำเนินงานของคณะกรรมการมหาวิทยาลัย
โดย ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์
การเอาชนะปมด้อย
กฤตศรี สามะพูนธิ
ภาษาอังกฤษ
โดย พลสิทธิ์ หนูชูชัย

กฎหมายและระเบียบใหม่

ระวัง ! พวกก่อการร้าย หน้าพิเศษ
จิราพร วิเสโส
ข้อมูลทางสถิติกับราชการพลเรือนไทย
โดย พงษ์ทรัพย์ มณีศรี
บันทึกประวัติ : เรื่องเงินเพิ่มพิเศษช่วยเหลือข้าราชการ
โดย สนิท เกษะศิริ
ปัญหากฎหมาย—ปัญหาคลัง
จดหมายถึงบรรณาธิการ
ข้อชัยพฤกษ์

บทบรรณาธิการ

ส่วนราชการ กับอำนาจหน้าที่

ตามหลักวิชาการ อำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติราชการอาจจะมีที่มาได้หลายทาง ประการแรกมาจากที่กฎหมายหรือระเบียบได้กำหนดไว้กับส่วนราชการต่าง ๆ เช่น กฎหมายได้กำหนดให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ในขอบเขตแห่งงานของตน ประการที่ ๒ มาจากที่กฎหมายหรือระเบียบได้กำหนดไว้กับตำแหน่งต่าง ๆ เช่น กฎหมายได้กำหนดไว้ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่ง รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่ง หัวหน้ากองมีอำนาจหน้าที่อย่างหนึ่ง หัวหน้าแผนกมีอำนาจหน้าที่อีกอย่างหนึ่ง ประการที่ ๓ อำนาจหน้าที่มาจากการมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา เช่น นาย ก. เป็นหัวหน้าแผนกคลัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมบังคับบัญชา และการปฏิบัติงานในด้านการคลังของกรมหนึ่ง แต่เนื่องจากนาย ก. มีความรู้ความสามารถในด้านการวางแผน และโครงการ อธิบดีจึงแต่งตั้งให้นาย ก. เป็นผู้วางแผนและโครงการของกรมด้วย หน้าที่ประการหลังนี้โดยที่จริงแล้วมิใช่เป็นหน้าที่ของนาย ก. แต่ได้รับมอบมาจากอธิบดี ก็ถือว่าเป็นการได้รับมอบอำนาจหน้าที่มาจากอธิบดีอีกทีหนึ่ง

ว่าเฉพาะในระบบบริหารราชการของไทยเรา เป็นที่น่าสังเกตอยู่หลายประการ เกี่ยวกับการกระทำตามอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการของเราในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่ว่า 'เราพยายามกระทำตามอำนาจหน้าที่กันแล้วแค่ไหนเพียงไร'

ตามปกติอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้นเป็นเรื่องกฎหมายหรือระเบียบได้กำหนดมาไว้ให้แล้วอย่างเด่นชัด แต่เท่าที่ปรากฏ มีส่วนราชการอีกมากมายที่มักจะไม่กระทำตามอำนาจหน้าที่อันนั้น แต่กลับไปแสวงหาอำนาจหน้าที่ใหม่มากระทำ ซึ่งต่อ ๆ มาจะทำให้วัตถุประสงค์หลักของส่วนราชการนั้นเบี่ยงเบนไป

มีข้อชวนให้สงสัยอยู่ว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เหตุผลมีอยู่หลายประการทั้งที่ฟังชันและฟังไม่ชัน ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปตามแต่ละส่วนราชการ เป็นต้นว่า ผู้บริหารงานสูงสุดในส่วนราชการไม่มีความชำนาญในการบริหารและงานหลักอันเป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้น แต่กลับคิดว่าควรจะทำอย่างโน้นอย่างนี้ตามกรอบแห่งความรู้ของผู้นั้น เหตุผลอีก

ประการหนึ่ง คืออำนาจหน้าที่เดิมยังอยู่ในวงแคบ
อยากจะขยายขอบเขตอำนาจของตนให้กว้างขวาง
กว่านี้ พุดง่าย ๆ ก็คืออำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ไม่ใหญ่
โตเท่าที่ควรอยากจะมีอำนาจมากขึ้น ก็พยายาม
แสวงหาวัตถุประสงค์ใหม่ เพื่อเพิ่มอำนาจหน้าที่
ของตนขึ้น นอกจากนั้นแล้วอาจจะมีเหตุผลอื่น ๆ
อีกหลายประการ

นี้ไม่พูดถึงที่อำนาจหน้าที่ของส่วน ราชการเปลี่ยน
ไปตามนโยบายของรัฐบาล เพราะถือว่าเป็นการ
ปฏิบัติการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบ
แบบแผน

แต่เรื่องการกระทำตามอำนาจหน้าที่ในส่วนที่กล่าว
มาแต่ต้นนั้น เป็นการกระทำที่กล่าวได้ว่าไม่ถูกต้องนัก
เพราะไม่ปฏิบัติตามหน้าที่หลักตามที่กฎหมายกำหนด
และยิ่งกว่านั้นกฎหมายยังมิได้รับรองจริงทำให้
หัวหน้าส่วนราชการนั้นพยายามด้วยประการต่าง ๆ
ที่ทำให้ส่วนราชการนั้นถูกต้องตามกฎหมาย และ
ระเบียบแบบแผนอย่างสมบูรณ์ และก็ด้วยเหตุนี้
แหละ ที่ก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งขึ้นใน
ระบบราชการไทย คือปัญหาเรื่อง งานซ้อนงาน
หรือ ส่วนราชการหลายแห่งทำงานซ้ำซ้อน
กัน อันเป็นปัญหาหนักอกของรัฐบาลอยู่ในเวลานี้
เพราะการแก้ปัญหาทางงานซ้อนงานนี้มิใช่เป็นเรื่อง

ง่าย ๆ เป็นเรื่องกับบุคคลที่มีอยู่แล้วแต่เดิม และ
ยิ่งกว่านั้นบางคนยังมีอิทธิพลในทางการเมืองอยู่
ด้วยซ้ำไป การแก้ปัญหาทางงานซ้อนงานในวงราชการ
ไทยเรา จึงเปรียบประดุจกับการที่จะรื้อบ้านซึ่ง
สร้างคร่อมตอไม้ไว้ ทั้ง ๆ ที่ผิดธรรมเนียมแต่ไม่
อยากจะรื้อเพราะเกรงลูกหลานลำบากก็เลยตามเลย
แม้จะมีช่างที่จะช่วยรื้อบ้าน และพร้อมที่จะสร้าง
บ้านใหม่ให้ ก็ไม่อยากจะทำด้วยเหตุที่เกรงว่าจะ
กระทบกระเทือนถึงเก้าอี้ที่นั่งนอนที่อยู่ถาวรของ
ลูกหลานดังกล่าวแล้ว ผลก็ปรากฏว่าส่วนราชการ
ของเราจวนลูกคาบคอกอยู่ดังทุกวันนี้

และก็มีปัญหาตามมาอีกอันหนึ่ง เกี่ยวกับงานซ้อน
งานนี้ ก็คือ ทำให้มีข้าราชการเพิ่มโดยไม่จำเป็น
เพราะทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน ถ้าหากจะได้มีการ
ปรับปรุงส่วนราชการใหม่ โดยขจัดงานที่ซ้ำซ้อน
กันไปได้แล้ว ก็จะทำให้รัฐประหยัดเงินงบประมาณ
ได้อีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถลดคนที่ทำ
งานซ้ำซ้อนกันนั้นออกไปได้ แต่เรื่องนี้ ใครจะ
เป็นผู้รับผิดชอบ

พิจารณาตามอำนาจหน้าที่แล้ว ก็น่าจะเป็นหน้าที่
ของคณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารของนายกรัฐมนตรี
และทราบว่าคณะนี้กำลังดำเนินการ
บ้างแล้ว แต่ไม่ทราบว่าจะสามารถดำเนินการไปได้
จนตลอดรอดฝั่งแค่ไหน เพราะเท่าที่ผ่านมา

ต้องประสบกับอุปสรรคหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลของหัวหน้าส่วนราชการบางแห่ง และปัญหาเกี่ยวกับเรื่องตัวบุคคลในส่วนราชการนั้น ๆ ดังกล่าวแล้ว และนอกจากนั้นแล้ว การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ทางวิชาการที่ทำการศึกษาและวิเคราะห์งานเป็นการเบื้องต้นเสนอคณะที่ปรึกษา ระเบียบบริหาร ก็เป็นอุปสรรคอีกหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาทางงานซ้ำซ้อนกันดำเนิน

นั้นไม่รวดเร็วเท่าที่ควร

ในเมื่อปัญหาดังกล่าวนี้ เป็นปัญหาอันสำคัญ จึงนำที่รัฐบาลจะได้มาฟังเสียง และควรที่จะหาทางแก้ไขต่อนั้น ๆ มิฉะนั้นแล้วความวุ่นวายและสับสนแห่งภาระหน้าที่ของส่วนราชการดังกล่าวนี้ จะก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกนานัปการ และควรที่จะแก้ไขในเมื่อยังไม่สายเกินไปนัก

การดำเนินงานของ ก.ม.

คณะกรรมการข้าราชการมหาวิทยาลัย เรียกโดยย่อว่า "ก.ม." ตั้งขึ้นโดยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี (ถ้ามี) เป็นรองประธาน ประธานกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิการบดีทุกมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เลขาธิการ ก.พ. และ เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ (รวมทั้งหมด ๑๔ นาย) เป็นกรรมการ ก.ม. มีหน้าที่เกี่ยวกับการ กำหนดอัตราเงินเดือน การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การเลื่อนชั้น การโอน การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการ และลูกจ้างของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็น ส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้มี อ.ก.ม. ประจำทุกมหาวิทยาลัย และ อ.ก.ม. วิสามัญ กระทำการใด ๆ ตามที่ ก.พ. มอบหมายได้

อ.ก.ม. วิสามัญ ในปัจจุบันมีอยู่ ๓ คณะ คือ

๑. อ.ก.ม. วิสามัญพิจารณาคุณวุฒิ มีหน้าที่พิจารณาคุณวุฒิของบุคคลซึ่งในปัจจุบัน เป็นกรรมการคณะเดียวกันกับ อ.ก.พ. วิสามัญนักเรียนต่างประเทศ

๒. อ.ก.ม. วิสามัญเกี่ยวกับวินัย มีหน้าที่พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับวินัย และ ใช้กรรมการชุดเดียวกับ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับวินัย

๓. อ.ก.ม. วิสามัญพิจารณาการเลื่อนชั้น อันดับและเงินเดือนของข้าราชการ ประกอบด้วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เลขาธิการ ก.พ. ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้อำนวยการกองเงินเดือน กรมบัญชีกลาง เป็น อ.ก.ม. เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติเป็น อ.ก.ม. และเลขานุการ อ.ก.ม. ชุดนี้กำหนดประชุมปีละประมาณ ๖ - ๘ ครั้ง

เหตุผลการจัด ก.ม. พอดีจะประมวลได้ดังนี้

๑. เนื่องจากลักษณะงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่นั้นหนักด้านวิชาการและความรอบรู้ของตัวบุคคล ซึ่งต้องการความเป็นอิสระและเสรีภาพของความคิดตลอดจนการปฏิบัติ กฎระเบียบต่างๆ ที่ใช้กับข้าราชการพลเรือนทั่วไป ไม่เหมาะสมกับงานของมหาวิทยาลัย

๒. ก.พ. พิจารณาเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการเลื่อนชั้น อันดับ ชั้นเงินเดือนของข้าราชการอย่างเข้มงวด ซึ่งในความเห็นของมหาวิทยาลัย เห็นว่าเป็นการตัดทอนสิทธิของข้าราชการเกินไปอีกทั้งแนวการพิจารณาและหลักการพิจารณาก็ไม่เหมาะสมที่จะส่งเสริมงานของมหาวิทยาลัย ทำให้มหาวิทยาลัยซึ่งหาอาจารย์ยากอยู่แล้ว ต้องประสบปัญหาในการดึงให้อาจารย์อยู่ด้วยนาน ๆ

๓. ก.ม. มีนโยบายที่จะส่งเสริมให้อาชีพอาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น เพราะปกติคนไทยชอบทำงานตามกรมกองมากกว่าในมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว ถ้าผู้ที่มีความรู้ความสามารถจะช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้อื่นได้ ไม่สอนในมหาวิทยาลัย เพราะอุปสรรคทางด้านนโยบายการบริหารบุคคลแล้ว ก็จะทำให้ประเทศเสียประโยชน์มาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ ก.ม. จึงถือเป็นนโยบายที่จะพยายามช่วยเหลือส่งเสริมผลประโยชน์ของข้าราชการมหาวิทยาลัย โดยลดความเข้มงวดในการพิจารณาลงกว่าที่ ก.พ. เคยปฏิบัติมา

เปรียบเทียบแนวการพิจารณาระหว่าง ก.พ. และ ก.ม.

แนวการพิจารณาของ ก.พ. และ ก.ม. อาจเปรียบเทียบกันได้ในเรื่องสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาคุณวุฒิ

๑) การพิจารณาปริญญาภายในประเทศ

ถ้าเป็นปริญญาที่บรรจุตามกฎซึ่งมีระบุไว้ชัดเจนแล้ว มีข้อแตกต่างกันเห็นได้ชัด ซึ่งข้าราชการมหาวิทยาลัยได้เปรียบข้าราชการพลเรือน กล่าวคือ ตามกฎ ก.พ. ฉบับ ๒๖๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๕ (๔) (ก) ก.พ. ได้ออกกฎ ก.พ. ระบุไว้ว่า

“ผู้ได้รับปริญญาตรีหรือปริญญาโท หรือประกาศนียบัตรเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือปริญญาโท ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาทั้งสิ้นไม่น้อยกว่าหกปี จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๑ ชั้น ๑,๔๐๐ บาท และถ้าได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบจะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ ชั้นต่ำ (๑,๖๐๐ บาท)

ในขณะที่ ก.พ. ใช้กฎ ก.พ. ฉบับ ๒๖๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนนี้ ทางฝ่ายข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยได้ออกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๗) ใช้บังคับสำหรับข้าราชการ

ในมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงฉบับนี้ ในข้อที่เกี่ยวกับการพิจารณาปริญญาโท คือ ข้อ ๙ (๓) จ ฉ ได้ระบุว่า

ข้อ ๙ (๓) จ “ผู้ได้รับปริญญาโทซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาทั้งสิ้น รวมทั้งปริญญาตรีด้วย ไม่น้อยกว่าหกปี จะบรรจุนได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๖๐๐ บาท”

ข้อ ๙ (๓) ฉ “ผู้ได้รับปริญญาโท ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษารวมทั้งปริญญาตรีด้วย ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี จะบรรจุนได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๗๕๐ บาท”

ข้อ ๙. (๓) ช “ผู้ได้รับปริญญาโทซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษารวมทั้งปริญญาตรีด้วย ไม่น้อยกว่าแปดปี จะบรรจุนได้ไม่สูงกว่าข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๙๐๐ บาท” ข้อแตกต่าง จะเห็นได้ว่าการบรรจุนข้าราชการพลเรือนนั้น ตามกฎไม่เปิดช่องให้บรรจุนได้สูงกว่า ๑,๙๐๐ บาท (นอกจากกรณีได้เกียรตินิยม) เพราะการพิจารณาปริญญาโทเป็นการพิจารณาตามกฎหมายใช้การพิจารณาปริญญาหลายอย่างซึ่งอาจพิจารณาเป็นราย ๆ ไปได้ ซึ่งข้อนี้ทาง ก.พ. ก็เห็นข้อเสียเปรียบ จึงได้แก้ไขกฎ ก.พ. ว่าด้วยการบรรจุนผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยตกลงกับทางสภาการศึกษาฯ ให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน คือปริญญาโทจะหลักสูตรกี่ปีก็ตาม ให้บรรจุนได้ชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๖๐๐ บาท นอกจากปริญญาโททางสถาปัตยกรรมศาสตร์เป็นต้น และตามที่ ก.พ. ได้แก้ไขกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๙๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) และ ก.ม. ได้แก้ไขกฎกระทรวงฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ก็ได้แก้ไขในเรื่องการบรรจุนปริญญาโทไว้เหมือนกับกฎ ก.พ. ทุกข้อ ตามที่ตกลงกันไว้

แต่ต่อมาทาง ก.ม. ได้เพิ่มเติมกฎกระทรวงอีกฉบับหนึ่ง คือ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ข้อ ๙ ตรี ให้บรรจุนผู้ได้รับปริญญาโทในประเทศซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาต่อจากปริญญาตรีไม่น้อยกว่าสองปีและรวมทั้งปริญญาตรีไม่น้อยกว่าเจ็ดปี นอกจากผู้ได้รับปริญญาโททางสถาปัตยกรรมศาสตร์ และปริญญาโททางสาธารณสุขศาสตร์ ให้บรรจุนได้ชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๗๕๐ บาท ภายในระยะเวลาห้าปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๐๙ เป็นต้นไปโดยให้เหตุผลว่าเพื่อให้บรรจุนได้ในระดับเดียวกับผู้ได้รับปริญญาโททางสถาปัตยกรรมศาสตร์ และปริญญาโททางสาธารณสุขศาสตร์

การประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๓ ทำให้หลักเกณฑ์การพิจารณาคุณวุฒิปริญญาโทหลักสูตรเจ็ดปีในประเทศ (ยกเว้นปริญญาโททางสถาปัตยกรรมศาสตร์และปริญญาโททางสาธารณสุขศาสตร์) ต้องแตกต่างกันเป็นเวลาห้าปีนับแต่ปีงบประมาณ ๒๕๐๙ เพราะปริญญาหลักสูตรเจ็ดปีถ้าบรรจุตามกฎ ก.พ. จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๖๐๐ บาท ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๙๒ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๕ (๕) แต่บรรจุตามกฎกระทรวงได้ไม่สูงกว่าชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๗๕๐ บาท และปรับตามบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่แล้วจะต่างกันถึง ๒ ชั้น คือ ตามกฎ ก.พ. ๑,๖๐๐ บาท ปรับเป็น ๑,๗๐๐ บาท ตามกฎกระทรวง ๑,๗๕๐ บาท ปรับเป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท

๓) การพิจารณาปริญญาต่างประเทศ

ขณะนี้ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใดเพราะปริญญาต่างประเทศ อ.ก.พ. และ อ.ก.ม. ๖ พิจารณาคุณวุฒิต่างกัน และ อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับนักเรียนในต่างประเทศ ซึ่งพิจารณาคุณวุฒิต่างกันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการในมหาวิทยาลัยตามกฎกระทรวงเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกันพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์เดียวกัน

๔) การพิจารณาปริญญาหลายอย่าง

มีข้อแตกต่างกันอย่างชัดเจน คือข้าราชการพลเรือนที่ ก.พ. พิจารณาคุณวุฒิต่างกันเฉพาะวุฒิต่างกันซึ่งจำเป็นต้องใช้โดยตรงสำหรับงานในตำแหน่งหน้าที่เท่านั้น ปริญญาส่วนประกอบปกติจะไม่พิจารณาคุณวุฒิต่างกัน แต่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ซึ่ง ก.ม. พิจารณาคุณวุฒิต่างกันที่ได้รับวุฒิต่างกันในระดับเดียวกันเช่นได้ปริญญาโทสองแขนง หรือปริญญาตรีสองแขนง ก.ม. จะพิจารณาคุณวุฒิต่างกันให้ ถ้าในตำแหน่งที่บรรจุจำเป็นต้องใช้วุฒิต่างกันที่ได้รับมาซึ่งในทางปฏิบัติหากมีผู้ได้รับวุฒิต่างกันสองแขนงและจะบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยปกติจะได้รับการพิจารณาคุณวุฒิต่างกันทั้งสองแขนงเพราะ ก.ม. ถือว่าผู้เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย อาจใช้วุฒิต่างกันในการสอนในมหาวิทยาลัย แต่ต่างคณะได้

๒. การบรรจุเข้ารับราชการ

๑) การบรรจุผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการและได้รับปริญญาต่างประเทศ หรือในประเทศเข้ารับราชการในส่วนราชการที่ ก.พ. เป็นผู้พิจารณา จะบรรจุได้ไม่ก่อนวันที่ ก.พ. อนุมัติ ส่วนราชการให้มีตำแหน่งที่ใช้บรรจุจากปริญญาอื่น ๆ แต่การบรรจุรับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยกลับมาทำงานตัวเมื่อใดก็ปรับวุฒิได้ตั้งแต่วันนั้น โดยกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่าจะต้องส่งเรื่องให้ ก.ม. พิจารณาคุณวุฒิต่างกัน

ใน ๒ เดือน หลังจากวันกลับมาปฏิบัติราชการ ถ้าในกรณีไม่ส่งเรื่องให้พิจารณาคณวุฒิกายในกำหนดเวลาดังกล่าว จะปรับวุฒีย้อนหลังได้ไม่เกิน ๒ เดือน นับจากวันที่ ก.ม. ได้รับเรื่องขอให้พิจารณาคณวุฒิ

เรื่องการเสียเปรียบในการบรรจุเข้ารับราชการ เห็นได้อย่างชัดเจนคือ กรณีผู้เป็นข้าราชการแล้วได้รับปริญญาต่างประเทศเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้น ถ้า ก.ม. เป็นผู้พิจารณา (พิจารณาคณวุฒิและอนุมัติส่วนราชการ) หากมีปัญหาเกิดขึ้นในการพิจารณาเช่นเกิดปัญหาในการพิจารณาคณวุฒิ เพราะไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาของปริญญาที่ได้รับมาอย่างพอเพียงและจำเป็นต้องสอบถามไปยังสถานศึกษาที่ผู้ยื่นสำเร็จการศึกษามา การพิจารณาย่อมล่าช้าและปัจจุบัน เนื่องจาก ก.พ. ไม่อนุมัติให้บรรจุย้อนหลังแต่ให้บรรจุตั้งแต่วัน ก.พ. ลงมติ สมมติว่าเรื่องล่าช้าไป ๓ เดือนข้าราชการผู้นั้นย่อมบรรจุช้าไป ๓ เดือน ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายในการพิจารณาความเสียหายในการพิจารณาความคืดความชอบประจำปี คือปฏิบัติราชการไม่ครบปี หรือไม่ครบหกเดือนเป็นต้น แต่ข้าราชการมหาวิทยาลัยรายงานตัวเมื่อใดก็ได้ปรับวุฒิตั้งแต่นั้นนั้น แม้จะปรากฏว่า ก.ม. จะพิจารณาคณวุฒิให้ภายหลังที่กลับมาแล้วเป็นเวลาเท่าใดก็ตาม เช่น กลับมารายงานตัวเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม คำสั่งเรื่องพิจารณาคณวุฒิ ก.ม. พิจารณาคณวุฒิเมื่อ ๑ มกราคม ก็จะได้รับเงินเดือนตามคณวุฒิที่ได้รับเพิ่มขึ้นตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม และถือว่าปฏิบัติราชการครบปีมีสิทธิได้รับการพิจารณาความดีความชอบในรอบปีตามปกติ แต่กรณีเดียวกันนี้ถ้าเป็นข้าราชการ ก.ม. เป็นผู้พิจารณาจะบรรจุได้ไม่ก่อนวันที่ ๑ มกราคม แต่ในทางปฏิบัติย่อมจะบรรจุได้หลัง ๑ มกราคม เพราะจะต้องสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกเสียก่อน ซึ่งนอกจากจะได้รับเงินเดือนตามคณวุฒิช้าไปแล้ว ยังถือว่าข้าราชการรายดังกล่าว ปฏิบัติราชการไม่ครบปี อาจไม่ได้รับพิจารณาความดีความชอบในปีอีกด้วย ทั้ง ๆ ที่ในทางปฏิบัติข้าราชการผู้นั้นก็ได้กลับมาปฏิบัติราชการแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม

๓. การบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิ

ก.ม. มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาการบรรจุผู้ทรงคุณวุฒิเข้ารับราชการ ดังนี้ คือ หากพิจารณาเห็นว่าคณวุฒิและประสบการณ์ของผู้สมัครเข้ารับราชการ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่องานของมหาวิทยาลัยโดยตรง ก็อาจยอมรับให้บรรจุเป็นข้าราชการมหาวิทยาลัยในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิได้ ส่วนการพิจารณาว่าจะบรรจุในอัตราเงินเดือนขั้นใด อันดับใด และขั้นใด นั้นอาศัยวุฒิปริญญาบัตรหรือ

ประกาศนียบัตรที่ได้รับเป็นพื้นฐาน แล้วคำนวณระยะเวลาหลังจากนั้นว่ามีประสบการณ์ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่องานที่จะบรรจุงานเท่าไร จากนั้นก็คิดเงินเดือนเพิ่มให้ปีละ ๑ ชั้น ตามปกติซึ่งเป็นที่ยอมรับในทางราชการแล้ว ส่วนการเขียนวิทยานิพนธ์ซึ่งตามวิธีการของ ก.พ. ต้องการนั้นไม่ได้ใช้ในการพิจารณาของ ก.ม.

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของ ก.ม. ในกรณีเช่นนี้ มีข้อที่น่าศึกษาอยู่ว่า มีความเหมาะสมเพียงใด และจะมีวิธีการอื่นที่เหมาะสมกว่านี้หรือไม่ เพราะการพิจารณาเช่นว่าก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ว่า เวลาที่ใช้นับคำนวณเพิ่มขึ้นเงินเดือนนี้ รวมถึงเวลาที่ว่างหรือที่ทำงานอื่นไม่เป็นผลประโยชน์ต่องานที่จะบรรจุหรือไม่เพียงใด ในกรณีที่ชัดเจนก็อาจไม่เป็นปัญหา แต่ในกรณีที่คลุมเคลือ ปัญหาย่อมมีอยู่แน่นอน แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการบรรจุผู้ทรงคุณวุฒินี้มีเป็นจำนวนน้อยมาก (ปีหนึ่งประมาณ ๓-๔ ราย) จึงอาจพิจารณาเฉพาะรายได้โดยไม่เสียหยานัก

สถิติผลงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๐

ลำดับที่	ประเภทคำขอ	อ.ก.พ. ตำแหน่ง			อ.ก.ม. เลื่อนชั้น			อัตรการอนุมัติ/ ไม่อนุมัติ			
		ขอ	อนุมัติ	ไม่อนุมัติ	ขอ	อนุมัติ	ไม่อนุมัติ	อ.ก.พ.		อ.ก.ม.	
								อนุมัติ	ไม่อนุมัติ	อนุมัติ	ไม่อนุมัติ
1	การขออนุมัติส่วนราชการใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญา และประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3,570	2,638	937	—	—	—	74%	26%	—	—
2	การขออนุมัติตำแหน่งต่าง ๆ	3,376	2,822	554	—	—	—	84%	16%	—	—
3	การขออนุมัติเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมเงื่อนไขการ บรรจุ	761	708	53	32	28	4	93%	7%	90%	10%
4	การขออนุมัติสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน	165	158	7	158	109	49	96%	4%	69%	31%
5	การขออนุมัติโอนอัตราเงินเดือน	702	702	—	63	57	6	100%	—	90%	10%
6	การขออนุมัติเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ	29	22	7	48	25(9)	4	76%	24%	91%	9%
7	การขออนุมัติกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับสูงขึ้น	1,490	1,442	48	474	467	7	98%	2%	98%	2%
8	การขออนุมัติกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นสูงขึ้น	3,257	1,962	1,295	580	481	99	60%	40%	83%	17%
9	การขออนุมัติยก—พ้นอัตราเงินเดือน	28	25	3	102	97	5	89%	11%	95%	5%
	รวม	13,378	10,479	2,899	1,457	1,290	174	77%	23%	88%	12%

๕. การเลื่อนชั้น การพิจารณาการเลื่อนชั้นของข้าราชการมหาวิทยาลัยอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับ คือ ระดับชั้นเอก เป็นชั้นพิเศษ และระดับชั้นเอกลงมา อำนาจในการพิจารณาเลื่อนชั้นเอกเป็นชั้นพิเศษ ตามกฎหมายแล้วเป็นอำนาจของ ก.ม. แต่ ก.ม. ได้มอบอำนาจให้ อ.ก.ม. พิจารณาการเลื่อนชั้น ๆ ทำการกลั่นกรองชั้นหนึ่งก่อน แล้วเสนอ ก.ม. พิจารณาเฉพาะรายที่เห็นสมควร อาจจะเห็นเพราะเหตุนี้ด้วยก็ได้ที่การพิจารณาอนุมัติให้เลื่อนชั้นเอกเป็นชั้นพิเศษของ ก.ม. จึงมีอัตราสูง คือ ๑๐๐ % ส่วนการพิจารณาระดับตั้งแต่ชั้นเอกลงมา เป็นอำนาจของ อ.ก.ม. วิสามัญพิจารณาการเลื่อนชั้นโดยตรง

ในปีงบประมาณ ๒๕๐๐ มีเรื่องพิจารณาการเลื่อนชั้น ดังนี้

เลื่อนชั้น	จำนวนที่ขอ	อนุมัติ	ไม่อนุมัติ	คิดจำนวนร้อยละ		หมายเหตุ
				อนุมัติ	ไม่อนุมัติ	
จัตวา -- ตรี	71	61	10	86 %	14 %	
ตรี -- โท	216	193	23	89 %	11 %	
โท -- เอก	141	136	5	96 %	4 %	
เอก -- พิเศษ	152	19	61	61 %	39 %	
รวม	580	481	99	83 %	17 %	

จากสถิติข้างบนนี้ อัตราการอนุมัติของ อ.ก.ม. ๆ โดยเฉลี่ยประมาณ ๘๓ % เมื่อเทียบกับการพิจารณาของ อ.ก.พ. ตำแหน่งแล้วจะเห็นได้ว่าต่างกันมาก คือ อ.ก.พ. มีอัตราการอนุมัติเพียง ๖๐ % และถ้าจะแยกประเภทการพิจารณาของ อ.ก.ม. เลื่อนชั้น ๆ เป็นอัตราการอนุมัติในระดับชั้นจัตวาเป็นตรี ตรีเป็นโท โทเป็นเอก และเอกเป็นพิเศษ แล้วจะยังเห็นได้ชัดว่า ส่วนใหญ่ของการพิจารณาคือใน ๓ ระดับแรก อัตราการอนุมัติโดยเฉลี่ยจะสูงถึงประมาณ ๙๐ % ส่วนการพิจารณาการเลื่อนชั้นเอกเป็นชั้นพิเศษนั้น อ.ก.ม. คณะนี้ทำหน้าที่กลั่นกรองเสนอ ก.ม. ต่อไป ดังนั้นอัตราการพิจารณาอนุมัติเพื่อเสนอ ก.ม. จึงมีเพียง ๖๑ % และรายที่ผ่าน อ.ก.ม. ไปแล้วมักจะได้รับอนุมัติในชั้นการพิจารณาของ ก.ม. ด้วย ข้อนี้เป็นเหตุให้อัตราการอนุมัติของ ก.ม. สูงขึ้น ๑๐๐ %

หลักเกณฑ์การเลื่อนชั้นของ ก.ม. ก.ม. ได้วางหลักเกณฑ์ในการเสนอขอเลื่อนชั้นข้าราชการมหาวิทยาลัยโดยอนุโลมตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่สร ๐๕๐๓/

ว. ๑๑๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๐ ดังนี้

๑) การเลื่อนชั้นตรีเป็นชั้นโท ผู้ที่จะได้รับพิจารณาต้องได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้น ๑,๒๐๐ บาท

๒) การเลื่อนชั้นโทเป็นชั้นเอก ต้องเป็นผู้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นโท อันดับ ๓ ชั้น ๒,๔๕๐ บาท

๓) การเลื่อนชั้นเอกเป็นชั้นพิเศษ ต้องเป็นผู้ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าชั้นเอก อันดับ ๒ ชั้น ๔,๑๐๐ บาท และต้องมีเวลาราชการดังนี้

๓.๑) ผู้ได้รับปริญญาเอก ต้องปฏิบัติราชการหรือสอนในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่าห้าปี

๓.๒) ผู้ที่ได้รับปริญญาโท ต้องปฏิบัติราชการหรือสอนในสถาบันศึกษาไม่น้อยกว่าสี่ปี

๓.๓) ผู้ที่ได้รับปริญญาตรี ต้องปฏิบัติราชการหรือสอนในสถาบันอุดมศึกษาไม่น้อยกว่าสี่ปี และ

๓.๔) ผู้ที่ไม่มีปริญญาต้องทำราชการมาไม่น้อยกว่าสี่ปี จึงจะมีสิทธิเป็นชั้นพิเศษได้ เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการพลเรือนที่ขึ้นอยู่กับพิจารณาอนุมัติของ ก.พ. แล้ว ข้าราชการมหาวิทยาลัยได้เปรียบในการเลื่อนชั้นมากกว่า เพราะเมื่อเงินเดือนถึงขั้นต่ำที่มีสิทธิเมื่อใด ก็จะได้รับพิจารณาการเลื่อนชั้นทันที ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับอัตราว่างด้วย จะมีข้าราชการเพียงจำนวนน้อยที่ต้องรอจนเต็มชั้นเงินเดือนของชั้นนั้นก่อน สำหรับข้าราชการพลเรือนนั้น ถึงแม้จะมีสิทธิสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นก็ตามแต่ตำแหน่งในชั้นสูงที่ว่างนั้นมีจำกัด อัตราการเลื่อนชั้นจากชั้นหนึ่งไปชั้นหนึ่งไม่ได้ส่วนกัน กล่าวคือ ชั้นเอกเป็นพิเศษ โทเป็นเอก และตรีเป็นโท ไม่ตัดเทียมกัน ทำให้ตำแหน่งในชั้นสูงมีว่างน้อย ไม่เหมือนกับข้าราชการมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นตำแหน่งวิชาการและมีตำแหน่งชั้นสูงมาก

นอกจากนั้น ความเข้มงวดในการพิจารณาการเลื่อนอันดับเงินเดือน การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ การยุบ-พักอัตราเงินเดือน และอื่น ๆ ซึ่งจะกล่าวต่อไปของ ก.ม. มีน้อยกว่า ก.พ.

มาก จึงทำให้ข้าราชการมหาวิทยาลัยมีโอกาสที่จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นมากกว่าและเร็วกว่าข้าราชการพลเรือนในระดับเดียวกัน เป็นเหตุให้เกิดความรู้สึกเลื่อมล้ำค่าสูงในหมู่ข้าราชการชั้น

๕. การเลื่อนอันดับเงินเดือน การพิจารณาเลื่อนอันดับเงินเดือนของ อ.ก.ม.

วิสามัญพิจารณาการเลื่อนชั้น ๓ อาจแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทด้วยกันคือ

ก) การเลื่อนเงินเดือน ๑ ชั้นข้ามอันดับ ในกรณีนี้ถ้าข้าราชการปฏิบัติราชการครบปีจะไม่มีปัญหาแต่อย่างใด และคำขอส่วนใหญ่ที่เสนอเข้าพิจารณาใน อ.ก.ม. เลื่อนชั้น ๓ เกี่ยวกับ การเลื่อนอันดับเงินเดือนก็จัดอยู่ในประเภทนี้ คือ ประมาณ ๘๑.๒% แยกออกได้ดังนี้

ชั้นเอก	๒๗.๕%
ชั้นโท	๕๓%
ชั้นตรี	๑๙%

การเลื่อนอันดับเงินเดือนในกรณีเช่นนี้ของ ก.ม. อาจเทียบได้กับกรณีเช่นเดียวกันสำหรับข้าราชการด้านวิชาการที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ. ซึ่งมีอัตราการอนุมัติสูง จะว่า ๑๐๐% ก็เป็นได้ ในรายที่ อ.ก.ม. พิจารณาไม่อนุมัติซึ่งมีอยู่เพียง ๓-๔ ราย ก็ด้วยเหตุผลที่เพิ่งเลื่อนชั้น หรือปฏิบัติราชการยังไม่ครบ ๖ เดือน ถ้าทำงานเกิน ๖ เดือนแล้ว อ.ก.ม. จะพิจารณาอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษเป็นส่วนใหญ่

ข) การเลื่อนเงินเดือน ๒ ชั้นข้ามอันดับ ความจริงแล้ว อ.ก.ม. ไม่ได้ถืออันดับเป็นเรื่องสำคัญในการพิจารณานัก ไม่ว่าจะเป็นการเลื่อนเงินเดือน ข้ามอันดับ หรือเกินขั้นต่ำของอันดับ ก.ม. และ อ.ก.ม. ถือว่าอันดับเป็นเพียงการจัดแบ่งตารางเงินเดือนเท่านั้น มิได้เป็นเครื่องชี้หรือกำหนดปริมาณและคุณภาพของงานแต่อย่างใด อีกประการหนึ่ง งานของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ก็เป็นงานด้านวิชาการซึ่งไม่ได้กำหนดไว้โดยอันดับเงินเดือน และที่ต้องทำการพิจารณาเรื่องอันดับนี้ก็เพราะยังอนุโลมใช้อัตราเงินเดือน และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนอยู่ ดังนั้นแม้จะเป็นการเลื่อนเงินเดือน ๒ ชั้น ข้ามอันดับ หรือ ๒ ชั้นเกินขั้นต่ำของอันดับสูงกว่าก็ตาม ก็ไม่เป็นปัญหาในการพิจารณาของ ก.ม. เลย

ปริมาณของคำขอที่จัดเข้าอยู่ในประเภทนี้มีประมาณ ๑๖% แบ่งออกได้เป็น

ชั้นเอก	๔%
ชั้นโท	๑๒%

ค. การเลื่อนเงินเดือน ๒ ชั้น ข้ามอันดับและเกินขั้นค่าของอันดับ

คำขอที่เข้าในประเภทนี้มีประมาณ ๒.๘% แยกได้เป็น

ชั้นเอก	๑.๓%
ชั้นโท	๑.๕%

ผลการพิจารณาส่วนใหญ่ อ.ก.ม.ฯ จะเสนอให้ ก.ม. พิจารณาตัดสิน ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้ว มีอัตราการอนุมัติสูงมาก ในรายที่ไม่อนุมัติ อ.ก.ม. จะแนะนำให้ระงับเรื่องไว้ก่อนหรือให้ถอนเรื่องไป แทนที่จะมีมติ "ไม่อนุมัติ" ตามที่ ก.พ. ใช้ในเรื่องนี้ อาจพิจารณาได้ว่า ก.ม. คำนึงถึง "ขวัญและกำลังใจ" ของข้าราชการเป็นสำคัญมากกว่า ก.พ. ก็เป็นได้

สรุปแล้วในเรื่องการพิจารณาการเลื่อนอันดับเงินเดือน ก.ม. และ อ.ก.ม. มีแนวโน้มที่จะไม่ถืออันดับเป็นเรื่องสำคัญ ดังที่ ก.พ. ถือเป็นแนวในการพิจารณาอยู่ ซึ่งความจริงก็นับว่ามีความเหมาะสม และมีเหตุผลอยู่มาก เพราะแม้แต่ ก.พ. เองก็มีได้ใช้ อันดับ เป็นเครื่องวัดและกำหนดปริมาณ คุณภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบของงานที่แท้จริงเลย

๖. การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ การเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษในที่นี้ การเลื่อนขั้นเงินเดือนที่อยู่ในอันดับเดียวกัน และเลื่อนชั้นข้ามอันดับ ซึ่งผู้ที่ได้รับเลื่อนนั้นปฏิบัติราชการ หมายความว่ารวมถึงหรือได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนครั้งสุดท้ายยังไม่ครบปี ในกรณีเช่นนี้ ก.ม. โดยปกติมักจะผ่อนผันอนุมัติเสมอ ถ้าไม่เป็นเรื่องที่ขัดต่อหลักการจนเกินไป เช่น ทำงานเพียง ๒ เดือน ในบั้นปลายประมาณ แล้วลาไปศึกษาต่อ เป็นต้น เรื่องนี้ อ.ก.ม. ไม่อนุมัติ แต่นอกจากนั้นแนวโน้มเป็นไปในทางอนุมัติหรือไม่ก็เสนอ ก.ม. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผลก็คืออนุมัติ ตามสถิติในรอบปีงบประมาณ ๒๕๑๐ มีเรื่องขอเลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษที่เข้าพิจารณาใน อ.ก.ม. ๔๔ เรื่อง อนุมัติ ๒๕ เรื่อง เสนอ ก.ม. ๑๙ เรื่อง และไม่อนุมัติ ๔ เรื่อง

เมื่อเทียบอัตราการอนุมัติของ ก.ม. กับ ก.พ. แล้ว จะเห็นว่า ก.พ. เข้มงวดในเรื่องนี้มาก กรณีพิเศษที่ขอมานั้น จะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบว่ามีเหตุผลเพียงพอที่จะได้รับการพิจารณา เป็นกรณีพิเศษหรือไม่ อัตราการอนุมัติของ ก.พ. มีเพียง ๗๖ % ส่วน ก.ม. มีถึง ๙๑ % ก.ม. พิจารณาในทำนองว่า "ถ้าไม่เป็นการนำเกลียดจนเกินไปแล้วก็อนุมัติ" ความไม่เข้มงวดของ ก.ม. ในเรื่องนี้ นับว่ามีผลเสียมากกว่าผลดี กล่าวคือ ทำให้ข้าราชการที่ทำงานหวั่นไหวเสียได้ในขณะที่ข้าราชการ

ที่ไม่ได้ทำงานเท่าเขาได้รับการพิจารณาความดีความชอบ เท่ากัน หรือมากกว่า ทำให้เกิดความท้อแท้ได้ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าถึงกรณีที่ได้ทำประโยชน์ให้แก่ราชการอย่างแท้จริง เพราะโดยทั่วไปแล้วงานมหาวิทยาลัยมีความทัดเทียมกันเป็นส่วนมาก ก.ม. จึงควรเพิ่มความเข้มงวดขึ้นให้เท่ากับ ก.พ.

๗. การยุบ — ฟันอัตราเงินเดือน

การยุบ — ฟันอัตราเงินเดือนของข้าราชการมหาวิทยาลัยแทนจะเรียกว่า “ไม่มีปัญหา” เลยกว่าได้ เพราะมหาวิทยาลัยต้องการยุบอัตราใดเพื่อรับโอน บรรจุหรือให้อัตราต่ำกว่าอาศัยเบิกแล้ว ฟันเป็นอัตราเดิม เมื่อผู้ครองอัตรานั้นมีสิทธิเมื่อใด ก็ทำได้เมื่อนั้น อัตราการอนุมัติมีสูงถึง ๙๕ % ในขณะที่ ก.พ. ได้วางหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้เพื่อให้รัดกุมมากที่สุดเพื่อไม่ให้เป็นการเฉพาะตัวบุคคลเกินไป ซึ่งมีอัตราการอนุมัติเพียง ๘๘ % นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาปริมาณเรื่องที่ อ.ก.ม. พิจารณาก็มีถึง ๑๐๒ เรื่อง ในปี ๒๕๑๐ อนุมัติ ๙๗ เรื่อง ไม่อนุมัติ ๕ เรื่อง ส่วนเรื่องยุบ — ฟันอัตราของ อ.ก.ม. ตำแหน่งมีเพียง ๒๘ เรื่อง อนุมัติ ๒๕ เรื่อง ไม่อนุมัติ ๓ เรื่อง จะเห็นได้ว่า การยุบอัตราเพื่ออาศัยเบิกแล้วฟันอัตราตามเดิมของข้าราชการมหาวิทยาลัยนั้นมีปริมาณสูงมากเมื่อคำนึงถึงจำนวนข้าราชการมหาวิทยาลัยทั้งหมด เทียบกับปริมาณเรื่องดังกล่าว และจำนวนข้าราชการพลเรือนที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.

การยุบ — ฟันอัตราเงินเดือนนั้นความจริงแล้ว เป็นวิธีการที่เกิดจากระเบียบและวิธีการควบคุมเบิกจ่ายของกระทรวงการคลัง ไม่ใช่เป็นสาระที่แท้จริงของการบริหารงานบุคคลกรยุบอัตราชั้นสูงลงมา เป็นชั้นต่ำกว่าเพื่อบรรจุ รับโอน หรืออาศัยเบิก นับว่าทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในระหว่างข้าราชการ กล่าวคือ ผู้ที่อาศัยเบิกในอัตราชั้นสูงกว่า ก็มีโอกาสเลื่อนชั้นและขึ้นเงินเดือนเร็วกว่าผู้ที่ใช้อัตราของตนเอง และที่จะให้การพิจารณาความดีความชอบโดยใช้ผลงานเป็นหลักก็ไม่น่าจะไปตามวัตถุประสงค์ของหลักการที่วางไว้ แต่กลายเป็นเรื่องของ “กลเม็ด” และ “โชค” มากกว่า ซึ่งผิดหลักการบริหารงานบุคคล

ดังนั้น วิธีการยุบ — ฟันอัตราเงินเดือนนี้ควรได้รับการเพ่งเล็งหาทางปรับปรุงเสียใหม่ เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบกันเพราะเหตุผลที่นอกเหนือจากผลการปฏิบัติงาน หรือหากไม่มีทางแก้ไขได้ชั้น จะยกเลิกวิธีนี้เสียเลยก็จะดีกว่า ตำแหน่งใดที่ว่างลงก็ควรหาผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมบรรจุหรือเปิดการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้น แต่ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิ์และคุณสมบัติดังกล่าว ก็ให้ตั้งผู้ใดผู้หนึ่งรักษาการในหน้าที่นั้นไปก่อน

โดยเฉพาะสำหรับงานมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นงานด้านวิชาการด้วยแล้ว ไม่ควรจะมีการยุบ-
พี่น้องตราเงินเดือนให้เป็นการยุ่งยาก เมื่อได้มีการวางหลักเกณฑ์แน่นอนแล้วว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งใด
(ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์) จะต้องมีความสมบัตินั้นอย่างไร และตำแหน่งนั้นเทียบได้กับชั้นใด อันดับ
ใด แล้วก็ควรเป็นเรื่องของตัวบุคคลว่าเข้าตามหลักเกณฑ์นั้นหรือไม่ ถ้าเข้าก็ควรได้รับการพิจารณา
ให้ดำรงตำแหน่งได้ตำแหน่งในที่นี้ ควรจะมีความหมายแตกต่างกับ “ตำแหน่ง” ที่ใช้ในงานของข้าราชการ
พลเรือนโดยทั่วไป ถ้าถือหลักดำเนินการอย่างนี้แล้ว ก็ไม่มีปัญหาจะต้องยุบ พี่น้องตราเงินเดือนอีก
เพราะไม่ต้องมีการแก่งแย่งและกีดกันตำแหน่งกันอีก เพราะตำแหน่งมีมากพอเท่ากับความสามารถของ
ข้าราชการที่จะเป็นได้ส่วนวิธีการที่จะใช้ในการพิจารณานั้นก็เป็นเรื่องที่ต้องกำหนดให้เหมาะสมต่อไป

๘. บทบาทของเจ้าหน้าที่

งานประชุมของ ก.ม. และ อ.ก.ม. วิสามัญเลื่อนชั้น ฯ เป็นงานฝากไว้กับแผนกประมวลสถิติ
และชีวประวัติ สำนักงานเลขานุการ สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ ๔ คน
บทบาทของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในการพิจารณาของ ก.ม. และ อ.ก.ม. ฯ แทบจะไม่มีสำคัญใดเลย
นอกจากการจัดระเบียบวาระประชุมแล้ว ทั้งนี้เพราะเจ้าหน้าที่เพียงแต่สรุปรวบรวมคำของมหาวิทยาลัย
แล้วเสนอต่อที่ประชุมเท่านั้น คำขอและคำชี้แจงของมหาวิทยาลัยที่ส่งมาให้ ๓๐ ชุดนั้น เจ้าหน้าที่ก็เพียง
แต่ส่งต่อให้กรรมการแต่ละท่านอ่านพิจารณา การเสนอเรื่องขึ้นอยู่กับ เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ
ทั้งสิ้น ในแง่เมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทและความสำคัญของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. ที่ทำการวิเคราะห์
เรื่องและเสนอเรื่องง่าย อ.ก.พ. แล้ว จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของ ก.พ. มีบทบาทมากกว่า การที่ให้เจ้าหน้าที่
มีบทบาทเช่นนี้นับว่ามีทั้งข้อดีและเสียแต่ข้อเสียมีเป็นส่วนน้อย หากได้มีการแก้ไขแล้ว วิธีการนี้ก็นับว่า
มีแต่ผลดี

ในแง่ดีก็มีอยู่ว่าเจ้าหน้าที่สามารถศึกษาและวิเคราะห์ถึงสภาพการณ์ ลักษณะงานและเหตุ
ผลที่ข้ออย่างละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดได้ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ต้องเป็นนักวิชาการ
ที่มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ในอันที่จะเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งความเที่ยงธรรมมั่นคง มีประสิทธิภาพ
และความเจริญก้าวหน้าของการบริหารบุคคลสมัยใหม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องกล้ารับผิดชอบ มีเหตุผล และกล้า
แสดงความคิดเห็น ในกรณีที่ควรเพื่อให้การพิจารณาของกรรมการถูกต้องทั้งหลักวิชาการและความเป็นจริง

เพราะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของข้าราชการ และระบบการบริหารงานบุคคลด้วย คณะกรรมการเป็นเพียงผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีฐานะทำนอง "สมัครเล่น" ไม่สามารถศึกษาติดตามรายละเอียดของเรื่องได้ เจ้าหน้าที่จึงต้องรับผิดชอบในตำแหน่งนี้

ข้อเสียของวิธีการเช่นนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและความสามารถของเจ้าหน้าที่เป็นส่วนใหญ่ คือถ้าเจ้าหน้าที่เป็นผู้ไม่มีความสามารถพอ มีทัศนคติ และความรู้สึกนึกคิดแคบ หรือมีอคติ และไม่มี ความกล้ารับผิดชอบในหน้าที่เพียงพอ การบริหารงานบุคคลของประเทศและผลประโยชน์ตลอดจนขวัญของราชการที่ทำงานรับใช้ประเทศชาติก็ได้รับความกระทบกระเทือน ซึ่งนับว่าเป็นการด่วงความเจริญก้าวหน้าทางการบริหารบุคคลของประเทศเป็นอย่างมาก หากปรากฏว่ามีข้อเสียเช่นนี้ ในองค์การบริหารบุคคลกลาง เช่น ก.พ. ก.ม. ก.ต. ก.อ. หรืออื่น ๆ ควรต้องมีการแก้ไขปรับปรุงโดยเร็วที่สุด

สรุปเปรียบเทียบผลการพิจารณาของ ก.ม. และ ก.พ.

การพิจารณาของ ก.ม. และ ก.พ. โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่าง อ.ก.ม. เลื่อนชั้น และ อ.พ.ก. ตำแหน่ง ฯ รวมทั้งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่าย พอจะสรุปได้ว่า การพิจารณาของ อ.ก.ม. เลื่อนชั้นนั้น "หย่อน" เกินไป ส่วนการพิจารณาของ อ.ก.พ. ฯ "ตึง" เกินไป ควรต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขทั้งสองฝ่ายให้เหมาะสมและมีเหตุผลยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรที่จะทราบโดยสรุปก่อนว่า ที่ "ตึง-หย่อน" กว่ากันนั้นในแง่ใด ประการใดบ้าง

๑. การพิจารณาคุณวุฒิ มีข้อแตกต่างอยู่ ๒ ประการด้วยกัน คือ

๑.๑ ก.ม. พิจารณาคุณวุฒิปริญญาในประเทศ ตามกฎกระทรวง ซึ่งอาจให้ปริญญาอย่างเดียวกันได้รับเงินเดือนสูงกว่า ก.พ.

๑.๒ ก.ม. พิจารณาให้ใช้ปริญญาหลายอย่างได้ เพราะถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการสอน ส่วน ก.พ. พิจารณาเฉพาะปริญญาที่เป็นประโยชน์ต่องานในตำแหน่งโดยเฉพาะ

ความแตกต่างใน ๒ กรณีดังกล่าวนี้ ตามเหตุผลและความเหมาะสมแล้วไม่ถือว่าฝ่ายใด ยิ่งหย่อนกว่ากัน ทั้งนี้เพราะ งานของมหาวิทยาลัยเป็นงานด้านวิชาการเกี่ยวกับการสอนและวิจัยในชั้นอุดมศึกษา ซึ่งรัฐบาลควรจะมีนโยบายให้การสนับสนุนส่งเสริมอย่างมาก เพราะเป็นสถาบันที่จะผลิตผู้มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ให้แก่ประเทศ ดังนั้น การสนับสนุนการเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

หรือครูในสถานศึกษาอื่น อาจทำได้โดยให้ค่าตอบแทนคุณวุฒิสูงกว่าข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ ทางราชการควรมีกำหนดนโยบายดังกล่าว ออกมาอย่างชัดเจน เพื่อให้ทราบทั่วกัน จะได้ประโยชน์ทั้งในทางส่งเสริมอาชีพอาจารย์และป้องกันความรู้สึกเหลื่อมล้ำค่าสูงในหมู่ข้าราชการทั่วไป อีกด้วย

๒. การบรรจุเข้ารับราชการ ในกรณีที่ข้าราชการกลับจากศึกษาต่อและได้รับการบรรจุตามวุฒิใหม่ ก.ม. ถือวันรายงานตัวปฏิบัติราชการเป็นวันเริ่มบรรจุ ส่วน ก.พ. ถือวันที่ ก.พ. อนุมัติส่วนราชการเป็นหลัก ตามเหตุผลทางกฎหมายแล้ว ทางปฏิบัติของ ก.พ. นับว่าถูกต้องแต่ตามความเหมาะสมและเหตุผลในทางปฏิบัติแล้ว หลักการของ ก.ม. น่าจะได้ผลดีกว่า ทั้งนี้เพราะ

๑) ข้าราชการควรได้รับค่าตอบแทนตามหน้าที่ความรับผิดชอบ (และวุฒิ) ตั้งแต่วันที่เริ่มปฏิบัติราชการ (วันรายงานตัว) ทางราชการไม่ควรเอาเปรียบข้าราชการด้วยการให้เสียผลประโยชน์ ในระหว่างที่เรื่องอยู่ในการพิจารณา เพราะการพิจารณาก็ต้องใช้เวลานานพอสมควร บางรายนานมาก เมื่อคำนึงถึงว่าถ้าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่ ก.พ. ในที่สุดก็อนุมัติแล้วก็ไม่น่าจะมีความแตกต่างกันในหน้าที่ความสามารถของข้าราชการผู้นั้นในเวลาก่อน และหลังการอนุมัติ ฉะนั้น ในกรณีที่ "อนุมัติ" ก็ควรจะให้ผลการพิจารณานั้นย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่เริ่มปฏิบัติราชการได้

๒) การให้เริ่มบรรจุตั้งแต่วันที่เริ่มปฏิบัติราชการนี้ ก็เพื่อคุ้มครองและให้ความยุติธรรมแก่ข้าราชการในกรณีที่ถูกลดขั้นแล้วไม่ว่าจะเกิดจากเจ้าหน้าที่ทางกรมเจ้าสังกัด หรือสำนักงาน ก.พ. ที่จะต้องเรื่องให้ซ้ำทำให้เสียประโยชน์ได้ บางกรณีที่เวลาบรรจุเข้ารับราชการใกล้เคียงกับระยะเริ่มปีงบประมาณ ก็อาจกระทบกระเทือนถึงสิทธิอันพึงมีพึงได้ของข้าราชการเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบอีกด้วย ดังตัวอย่างเช่น มีข้าราชการกรมการปกครองผู้หนึ่งเดินทางกลับจากศึกษาต่างประเทศในเดือนกันยายน แต่กว่าทางกรมจะส่งเรื่องมาให้ ก.พ. พิจารณา ก็เป็นเวลา ๔ เดือนล่วงแล้ว ทำให้ข้าราชการผู้นั้นต้องปฏิบัติราชการไม่ครบปีในการพิจารณาความดีความชอบปีต่อมา ทั้ง ๆ ที่ตามความจริงแล้ว เขาทำงานครบ จึงน่าจะคิดว่า ก.พ. ผู้รักษาความเที่ยงธรรมในการบริหารงานบุคคล ควรจะพิจารณาเรื่องนี้หรือไม่

๓. การเลื่อนขั้นและอันดับเงินเดือน การพิจารณาของ ก.ม. เกี่ยวกับการเลื่อนขั้นและอันดับเงินเดือน มีความเข้มงวดน้อยกว่าการพิจารณาของ ก.พ. มาก กล่าวคือ ก.ม. ถือ "ขั้น" และ "อันดับเงินเดือน" เป็นเพียงชื่อเรียกสำหรับแบ่งอัตราเงินเดือน เท่านั้นหาได้มีความสำคัญว่าขั้นไม่ ถึง

นั้น การเลื่อนชั้น และอันดับเงินเดือนจึงไม่มีความหมายมากไปกว่าการเลื่อนชั้นเงินเดือน จะเป็น ๑ ๒ หรือ ๓ ชั้นก็ตามโดยไม่คำนึงถึงอันดับเท่าใดนัก ตรงกันข้ามกับ ก.พ. ซึ่งถือเรื่อง “อันดับ” และ “ชั้น” ว่ามีความสำคัญมาก อย่างไรก็ตาม การพิจารณาของ ก.พ. ยังขาดหลักเกณฑ์และแนวการพิจารณาที่เหมาะสมสำหรับเรื่องเหล่านี้อยู่ ถึงแม้จะ “ตั้ง” ก็ไม่แน่ว่าจะ “ถูกต้อง” หรือไม่ จึงเป็นเรื่องที่ต้องทำการศึกษาวิจัยต่อไป อีกประการหนึ่งตัวเลขสถิติการพิจารณาที่ได้รายงานไว้ข้างต้นนี้ ตั้งใจให้เป็นเพียงแนวกว้าง ๆ สำหรับการศึกษารเปรียบเทียบเท่านั้น จะถือเป็นเครื่องตัดสินแน่นอนหาได้ไม่ เพราะยังต้องคำนึงถึงเหตุผลและสภาพการณ์อื่น ๆ ประกอบด้วยจึงจะถูกต้อง

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

ก่อนอื่น ทางราชการควรจรรยาบรรณนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้ชัดเจนเสียก่อนว่า ควรจะมีการสนับสนุนข้าราชการมหาวิทยาลัย (เฉพาะอาจารย์) และอาจรวมถึงอาจารย์ของสถาบันการศึกษาที่เทียบเท่ามหาวิทยาลัยให้มีหลักเกณฑ์การพิจารณาแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไปหรือไม่ ถ้าแตกต่างกัน จะควรในลักษณะใด เพียงใด ถ้าไม่ควรมีข้อแตกต่างกัน ก็ควรพิจารณาว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบวิธีการพิจารณาของแต่ละฝ่ายอย่างไรบ้าง เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกเหลื่อมล้ำค่าสูงในหมู่ข้าราชการด้วยกัน ทั้งนี้ ข้อเสนอที่อาจถือเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหากับการพิจารณาของ ก.ม. และ ก.พ. พอจะมีทางเลือกอยู่ ๓ ทาง ด้วยกัน คือ

๑. ทางราชการควรกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาขึ้น โดยเฉพาะสำหรับข้าราชการมหาวิทยาลัยให้แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป ถ้าพิจารณาเห็นว่า :

ก) ลักษณะงานของมหาวิทยาลัยเฉพาะด้านวิชาการและงานสอนในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ควรได้รับการสนับสนุนโดยมีวิธีการพิจารณาความดีความชอบที่แตกต่างไปจากข้าราชการพลเรือนโดยทั่วไป

ข) งานด้านวิชาการและงานสอนในสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวมีความสำคัญต่อการศึกษา กำลังคนของชาติในอนาคต ควรได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ

ค) งานวิชาการของมหาวิทยาลัยต้องการความเป็นอิสระและเสรีภาพในการคิด การเขียน และการศึกษาวิจัย เพื่อความเจริญงอกงามของความรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ควรใช้กฎระเบียบข้อบังคับ และวิธีการที่ไม่เหมาะสมอันจะเป็นการจำกัดสิทธิข้าราชการ และไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้แล้ว ก็ควรมีหลักเกณฑ์สำหรับข้าราชการประเภทนี้โดยเฉพาะ

๒. ถ้าพิจารณาไม่เห็นสมควรว่าข้าราชการมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องได้รับสิทธิพิเศษ หรือได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ เหนือไปจากข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ก็ควรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาต่าง ๆ ให้เหมือนกัน ตลอดจนคณะกรรมการผู้พิจารณาชุดเดียวกันเพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

๓. ถ้าพิจารณาเห็นว่าแนวทางดังกล่าวข้างต้นทั้ง ๒ ข้อ ต่างก็มีข้อดีด้วยกัน ควรที่จะหาวิธีแก้ไขแบบกลาง ๆ ที่มีลักษณะผสมโดยหยิบยกแต่เฉพาะข้อดีของทั้ง ๒ แนวมาพิจารณาก็อาจทำได้ เช่น ข้าราชการมหาวิทยาลัย และสถานอุดมศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนข้าราชการด้านวิชาการ (ต้องกำหนดค่าไป) ควรจะมีหลักเกณฑ์การพิจารณาแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนอื่นก็อาจทำได้โดยกำหนดไว้ชัดเจน แต่เพื่อได้มาตรฐานในความเข้มงวดและความยุติธรรม ก็อาจกำหนดให้คณะกรรมการชุดเดียวกันพิจารณาได้เป็นต้น

ในทางทฤษฎีขั้นสมบูรณ์แบบแล้ว การบริหารงานมหาวิทยาลัย หรือสถานอุดมศึกษาใด ๆ ก็ตามควรมีความเป็นเอกเทศเพียงพอ เพื่อประโยชน์ในทางการศึกษาอย่างแท้จริง และการบริหารงานบุคคลก็ควรดำเนินการตามแบบข้อเสนอข้อที่ ๑ แต่จากสภาพการแวดล้อมที่เป็นจริงของราชการไทย เรายังไม่อาจนำหลักการดังกล่าวมาใช้ได้ เพราะ

๑) รัฐบาลยังมีนโยบายที่จะให้มหาวิทยาลัยมีฐานะเทียบเท่ากรมหนึ่งในสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งยังต้องรายงานต่อกระทรวงเจ้าสังกัด เช่น กรมในราชการพลเรือนอื่น ๆ การบังคับบัญชาถือหลักเดียวกัน

๒) งบประมาณของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน ก็ยังต้องให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรอยู่เช่นหน่วยราชการอื่น ๆ ความเป็นเอกเทศจึงไม่มี

๓) อาจารย์มหาวิทยาลัยในหลายสาขาวิชายังไม่เพียงพอทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ มหาวิทยาลัยยังต้องอาศัยข้าราชการจากหน่วยราชการอื่น ๆ ช่วยสอนด้วย การที่จะแยกเด็ดขาดจากกัน อาจทำให้มหาวิทยาลัยต้องประสบปัญหาขาดความยืดหยุ่นที่เคยได้รับในเรื่องอาจารย์ก็ได้

๔) ในประการสุดท้าย ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมาก นั่นคือ สังคมไทยยังเป็นสังคมเล็ก การจะแยกวงราชการออกเป็นพลเรือนและมหาวิทยาลัยก็เป็นเพียงผิวเผิน ความรู้สึกเหลื่อมล้ำต่ำสูงเป็นเรื่องที่ห้ามกันไม่ได้ ดังตัวอย่างที่เห็นได้จากความแตกต่างระหว่างข้าราชการทหาร (ตำรวจ) และพลเรือน เพราะทหารได้เปรียบพลเรือนในหลายด้าน เช่น เงินเดือนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โอกาสการพิจารณาความดีความชอบ แต่ในบางกรณีที่ทางการต้องการจะตัดสิทธิ์ของข้าราชการพลเรือน เช่น การหยุดพักร้อน การขึ้นเงินเดือน ๒ ชั้น ก็อ้างความเสมอภาคกับทางทหาร ทำให้ข้าราชการพลเรือน

รู้สึกเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การที่จะให้ข้าราชการมหาวิทยาลัยแตกต่างจากพลเรือนทั่วไป ควรใน เฉพาะเรื่องที่จะช่วยให้บรรลุดุฏประสงค์เท่านั้นจึงต้องคำนึงถึงข้อนี้ด้วย

จากเหตุผลดังกล่าว วิธีการพิจารณาสายกลาง หรือหลักการแบบผสมตามข้อ ๓ จึงควรได้รับการสนับสนุนมากที่สุด นั่นคือ สำหรับข้าราชการมหาวิทยาลัย อันหมายถึงเฉพาะอาจารย์หรือข้าราชการ วิชาการ ตลอดจนอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ของทางราชการ ควรเป็นหลักเกณฑ์การพิจารณา แตกต่างจากข้าราชการพลเรือนทั่วไป เพื่อสนับสนุนเสรีภาพและความเจริญทางการศึกษา แต่ในขณะ เดียวกันก็ควรให้มีแนวโน้ม ความเข้มข้น และจุดมุ่งหมายในการพิจารณาที่มีลักษณะที่ตัดเทียมและได้ มาตรฐานกัน ทั้งนี้อาจทำได้โดย

๑. ใช้คณะกรรมการชุดเดียวกัน หรือ
๒. ใช้กรรมการคนละชุด แต่ให้มีกรรมการครึ่งหนึ่งร่วมกัน

ความแตกต่างระหว่างการพิจารณาของ ก.พ. และ ก.ม. ส่วนใหญ่มีได้อยู่ที่กฎหมาย และ ระเบียบ แต่อยู่ที่แนวโน้มและความเข้มข้นในการพิจารณา ตลอดจนบทบาทของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่าย ดังนั้น วิธีการแก้ไขควรกระทำดังนี้

๑) กำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่า หลักเกณฑ์การพิจารณาลำหรับข้าราชการมหาวิทยาลัย กับข้าราชการพลเรือน ควรแตกต่างกันอย่างไร

๒) โอนงานวิเคราะห์ตำแหน่งเสนอ อ.ก.ม. เลื่อนชั้น ฯ มาให้เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการ เช่นเดียวกับที่อาศัยเจ้าหน้าที่ ก.พ. ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาคุณวุฒิและวินัยเจ้าหน้าที่ ของสำนักงานสภาพการศึกษาทำหน้าที่เพียงรวบรวมแยกประเภทคำขอของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยอาจ กำหนดเวลาเอาไว้ว่า การขอเลื่อนชั้น เลื่อนอันดับ และอื่น ๆ หนึ่งจะขอมาได้กี่ครั้ง และแต่ละครั้ง ต้องไม่ช้ากว่าเมื่อใด ทั้งนี้ โดยการประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ.

๓) อ.ก.ม. เลื่อนชั้น ฯ ควรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นจำนวนเท่ากันกับอ.ก.พ. ตำแหน่ง ฯ โดยมีกรรมการอย่างน้อยครึ่งหนึ่งร่วมกัน โดยกำหนดประชุมปีละประมาณ ๖-๘ ครั้ง ส่วนในรายละเอียดว่าครั้งใดจะพิจารณาเรื่องประเภทใด ก็ควรให้สอดคล้องกับกำหนดเวลาที่กล่าวในข้อ ๒) และ ความเหมาะสมความจำเป็นรีบด่วนของเหตุการณ์ด้วย

การเอาชนะปมด้อย

กฤตศรี สามะพุทธิ

มนุษย์เราส่วนมากมักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกมีปมด้อยมากกว่าปัญหาอื่น ๆ ทางจิตใจ เนื่องจากการไม่รู้จักตนเองดีพอ คนส่วนมากจึงมักวิตกกังวลเกี่ยวกับความรู้สึกต่ำต้อยและคอยระวังในบุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเขาโดยปราศจากความรู้จริง

ท่านอาจจะเคยได้ยินเพื่อนบางคนพูดว่า “ผมไม่สามารถจะพบปะพูดคุยกับบุคคลอื่นได้เลย ผมไม่ทราบเหมือนกันว่ามันเป็นเพราะอะไร”

ตัวอย่างต่อไปนี้จะแสดงถึงปมด้อยที่แฝงอยู่ในผู้พูด

“ผมไม่อาจจะเห็นสิ่งที่คนอื่นเห็นในตัวผม”

“ไม่มีประโยชน์อะไรที่ผมจะพยายามต่อไป ผมไม่มีวันจะทำได้สำเร็จหรอก”

“ผมเกรงว่าใคร ๆ เขาจะคิดยังไง”

“นั่นมันเหนือความรับผิดชอบของผม ผมพอใจในงานที่ผมกำลังทำอยู่แล้ว”

“ใช่ ผมรักเธอ แต่ผมไม่ตีพอสสำหรับเธอ”

“คุณอาจจะคิดว่าผมเหมาะสมกับตำแหน่งใหม่นี้แล้วแต่ผมไม่สู้จะแน่ใจนัก ผมไม่เคยทำงานเช่นนี้มาก่อนเลยและผมไม่ต้องการให้คุณผิดหวัง”

“มันน่าขันนะครับ ทุกคราวที่ใคร ๆ มาพูดกับผม ผมไม่ทราบว่าจะพูดอย่างไรดี”

๑๒๖

การแสดงออกเช่นนั้น แสดงว่าแต่ละคนขึ้นต่อการเปรียบเทียบตนเองอย่างไม่เป็นธรรมกับบุคคลอื่น หรือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ท่านอาจจะสับสนถึงสาเหตุส่วนใหญ่ของความรู้สึกต่ำต้อยเหล่านี้ได้จากชีวิตในวัยเด็กของท่าน บิดามารดามักจะเป็นสาเหตุของเรื่องนี้โดยไม่รู้ตัว เขาอาจจะมีการที่ฉลาด และมีความสามารถ เขาจึงให้ความรักและเอ็นดูแก่บุตรคนนี้เป็นพิเศษ ส่วนบุตรคนอื่น ๆ ได้สังเกตความลำเอียงนี้ เด็ก

เหล่านั้นจะเกิดความรู้สึกว่าตนเองจะต้องมีสิ่งบกพร่องอะไรบางอย่าง ความรู้สึกนี้จะก่อตัวขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นปมด้อย.

อันที่จริง เด็กที่มีสมองปกติธรรมดาจะมีความสามารถพิเศษแฝงอยู่ในตัวทุกคน ซึ่งถ้าหากเขาได้ค้นพบและพยายามฝึกฝนให้ดีขึ้นแล้ว จะทำให้บิดามารดาปลื้มและชื่นชมในวิธีการเลี้ยงบุตรของเขา

ผู้ใหญ่มักจะชอบล้อเลียนการกระทำของเด็กต่อหน้าเพื่อนฝูง ซึ่งการกระทำเช่นนั้นก่อให้เกิดผลเสียหาย เพราะเด็กทุกคนนั้นโดยธรรมชาติแล้วจะไวต่อความรู้สึกมาก การถูกล้อเลียนนี้แต่จะทำให้เกิดการเปรียบเทียบความฉลาดและประสพการณ์ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่จากการเปรียบเทียบนี้ เด็กจะพบว่าตนเองยังบกพร่องในสิ่งต่าง ๆ อีกมากโดยที่ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของอายุเลย ดังนั้นปมด้อยนี้ก็จะทวีขึ้นเรื่อย ๆ จนฝังแน่นอยู่ในจิตใจ แม้ว่าสาเหตุที่แท้จริงของมันนั้นจะได้ถูกลืมไปเป็นเวลานานแล้ว

อาจจะไม่มีความรู้สึกใดที่จะร้ายเท่าความรู้สึกที่ว่าบุคคลอื่นกำลังนินทาว่าร้ายท่านอยู่ "การถูกเห็นยังดีกว่าการถูกได้ยิน" เพราะการถูกกล่าวถึงนั้นมันจะนำมาซึ่งการวิพากษ์วิจารณ์ไปในทางที่เสียหาย

ผู้ใหญ่ก็จะไม่ได้สังเกตว่า เด็ก ๆ นั้นมีความรู้สึกฝังแน่นในสิ่งที่ได้ยินได้ฟังมาหรือในสิ่งที่ตนได้ถูกกระทำ ความล้มเหลวในการพิจารณาปัญหาของเด็กอย่างจริงจัง และโดยคำนึงถึงความรู้สึกของเด็กเป็นหลัก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกต่ำต้อย เด็กชายคนหนึ่ง มีพรสวรรค์ในการวาดรูปอาจจะนำเอาภาพวาดอย่างหยาบ ๆ มาอวดบิดาของเขาซึ่งเขาคิดว่ารูปภาพของเขานั้นเป็นภาพที่สมบูรณ์แล้ว บิดาของเขาแทนที่จะดูภาพวาดนั้นด้วยสายตาของบุตรชาย กลับมองไปในทางที่เป็นผลงานที่ยังไม่ถึงขั้นขาดความชำนาญและประสพการณ์ และกล่าวคำติเตียนวิพากษ์วิจารณ์ไปโดยขาดความระมัดระวัง จากการกระทำเช่นนี้ เขาได้ฆ่าหรือล้มความสามารถภายในตัวของเด็กและความปรารถนาที่จะแสดงออกของความสามารถของเขา การวิจารณ์โดยขาดความยั้งคิดนี้ยิ่งก่อให้เกิดความรู้สึกถึงข้อบกพร่องอันแท้จริงของเขามากขึ้น

เด็ก ๆ ควรที่จะได้รับการตัดสินเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ เด็กชายผู้นั้นมีความรู้สึกถูกต้องแล้วที่ว่าภาพวาดของเขานั้น "สมบูรณ์" มันสมบูรณ์ในฐานะที่เป็นผลงานที่ดีที่สุดที่เขาจะทำได้ในขณะนั้น บางที ถ้าเขาจะวาดภาพนั้นซ้ำอีก ๑ อาทิตย์หรือ ๑ เดือนหลังจากนั้น มันอาจจะเป็นภาพวาด

ที่สมบูรณ์กว่าเดิม เพราะได้เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และจากการมีประสบการณ์มากขึ้น เด็กชายผู้นั้นอาจจะสามารถเห็นความบกพร่องของเขาในอดีตก็ได้ และเพื่อประโยชน์ของการที่จะได้แสดงออกของความคิดสร้างสรรค์สิ่งที่เด็กชายผู้นั้นต้องการก็คือ การมีความรู้สึกในตัวเขาว่าภาพวาดของเขานั้นเป็นภาพวาดที่ดีที่สุดที่เขาสามารถจะคิดและทำได้

ไม่มีมนุษย์คนใด ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่จะสามารถทำอะไรให้ดีที่สุด ถ้าเขาคำตนเองต่ำ และคอยระแวงเกี่ยวกับตนเองอยู่ตลอดเวลา

ความสามารถในการที่จะวิเคราะห์ตนเองได้นั้น จะต้องใช้เวลาฝึกฝนนานมาก สิ่งสำคัญก็คือท่านจะต้องมีความเชื่อในตัวท่านเองและในสิ่งที่ท่านกำลังกระทำอยู่ ความศรัทธาในตัวเองนี่เองจะทำให้เกิดพลัง และความเชื่อมั่นในทุกย่างก้าวของชีวิต ซึ่งสิ่งนี้จะเพิ่มพูนคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่ผลงานของท่านในทางตรงกันข้าม ความรู้สึกต่ำต้อยจะกลับทำให้พลังลดถอยและนำความหายนะมาสู่ตัวท่านเอง

อย่ายอมให้บุคคลอื่นนำเอาความเชื่อมั่นในตนเองไปเสียจากท่าน ถ้าปราศจากเสียซึ่งศรัทธาในตัวเองแล้ว ท่านจะสูญเสียอำนาจในการควบคุมทั้งด้านจิตใจและร่างกาย อันเป็นสิ่งที่จะทำให้ท่านไปสู่จุดสุดยอดของความสำเริง

ศรัทธาจะทำให้ท่านมีความเป็นคนยิ่งขึ้นและมันจะนำสิ่งที่ดีที่สุดในตัวท่านออกมา ศรัทธานี่เองจะทำให้ท่านเกิดความมั่นใจในความสำเริง ความสุข และพละทานิยมที่สมบูรณ์ ศรัทธาเป็นอำนาจที่มองไม่เห็นที่เชื่อมความสำเร็จในปัจจุบันของท่านกับความใฝ่ฝันในความสำเร็จของท่านในอนาคต ตราบใดที่ศรัทธาในตัวท่านยังมีอยู่ ความรู้สึกสีกมปมด้อยจะไม่มีวันเกิดขึ้นได้เลย

สิ่งหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของเรา และในขณะเดียวกันก็เป็นความผิดอันใหญ่หลวงของเราก็คือการเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่น การเปรียบเทียบนี้จะนำไปสู่ปมด้อยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้าท่านเป็นสตรี ท่านอาจจะรู้สึกว่า สตรีอื่นที่แต่งกายดีกว่าท่านจะมาดบังรัศมีท่าน สตรีผู้นั้นอาจจะด้อยกว่าท่านในด้านอื่น แต่ในเมื่อท่านได้ตัดสินใจจากการแต่งกายแล้วหล่อนผู้นั้นก็จะทำให้ท่านมีความรู้สึกด้อยกว่าหล่อนด้วยประการทั้งปวง ชายคนหนึ่งอาจจะรู้สึกว่า ชายที่อยู่ในตำแหน่งเหนือเขาจะต้องเป็นบุคคลที่เหนือกว่าเขาในทุกด้าน ซึ่งความจริงแล้วอาจจะไม่ได้เป็นเช่นนั้น บุคคลผู้ที่ประสบปัญหาเช่นนั้น อาจจะเป็นผู้ที่มีความสามารถมากกว่า และสามารถไปได้ไกลกว่า แต่ความสามารถนั้นไม่ได้ถูกนำมาใช้ เพราะเหตุว่าเขาผู้นั้นมีความโน้มเอียงที่จะตราคราตนเองต่ำ

ในขณะที่การรู้จักตนเองเป็นสิ่งที่น่าสนใจมาให้อ่านที่ค่าตนเองต่ำ อันเกิดจากความรู้สึกต่อสถานการณ์หรือบุคคลอื่นอย่างผิด ๆ เนื่องจากความไม่รู้จริงนั้นนำความหายนะมาสู่ตนเองในภาวะเช่นนี้ ท่านจะไม่มีวันที่จะค้นพบความสามารถที่แท้จริงและความจริงเกี่ยวกับตัวท่านเลย

ตัวอย่างเช่น เมื่อท่านจะต้องพบปะกับบุคคลอื่นและท่านคิดว่า “ฉันอยากจะรู้ว่าเขากำลังคิดอย่างไรกับฉัน” หรือ “ฉันอยากรู้ว่าท่าทางของฉันเป็นปกติดีหรือเปล่า” “ฉันไม่รู้ว่าจะพูดอะไรกับเขาดี” นั้นแหละท่านกำลังถูกรอบคลุมด้วยความรู้สึกต่ำต้อย เปลี่ยนความคิดของท่านเสียใหม่จากการวิตกเกี่ยวกับการที่ท่านควรจะวางตนอย่างไร หรือควรจะทำอะไร โดยเบนความสนใจทั้งหมดไปอยู่ที่บุคคลที่ท่านกำลังพูดด้วย ท่านจะต้องไม่นึกถึงความเป็นบุคคลสำคัญของเขา ท่านควรจะคิดว่าแม้เขาจะเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง เขาก็เป็นเพียงมนุษย์เดินดินเหมือน ๆ กับท่าน การที่ท่านไม่มีชื่อเสียงก็ไม่ได้หมายความว่าท่านจะไม่มีสมอง บุคลิกประจำตัว หรือไม่มีคุณค่าพอที่จะทำให้เขาผู้นั้นนิยมในตัวท่าน ลองคิดว่าถ้าท่านได้พบบุคคลผู้นั้นโดยไม่ทราบว่าเขาเป็นบุคคลสำคัญ ท่านอาจจะมองเขาในฐานะเป็นบุคคลเท่า ๆ กับท่านและจะไม่มีความรู้สึกต่ำต้อยอยู่เลย

ความสนใจในบุคคลอื่นจะทำให้ท่านเป็นบุคคลที่น่าสนใจ ความรู้สึกหวาดเกรงที่ไม่สามารถดำเนินการสนทนาให้ติดต่อไปได้ซึ่งความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นพร้อมกับความรู้สึกต่ำต้อย ความรู้สึกนี้อาจจะหมดไปได้โดยที่ท่านตั้งคำถามที่น่าพึงพอใจ นั่นคือคำถามที่สามารถทำให้เขาพูดเรื่องเกี่ยวกับตัวเขาและกิจกรรมของเขา พยายามหาคำถามให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ก่อนที่ท่านจะไปพบเขา และถ้าเป็นไปได้ คำถามควรจะให้เป็นธรรมชาติ และไม่ก่อให้เกิดความลำบากใจในการตอบ เพื่อจะให้การสนทนาดำเนินไปด้วยดี

ไม่มีมนุษย์คนใดที่จะไม่ยินดีกับคำชมเชยจากผู้ที่ให้ความสนใจในตัวเขาอย่างจริงจัง ถ้าท่านต้องการที่จะหลุดพ้นจากความรู้สึกต่ำต้อยนี้ จงพยายามที่จะเริ่มการสนทนาด้วยการให้บุคคลอื่นเล่าเกี่ยวกับตัวเขา และพยายามให้เขาพูดถึงเรื่องต่าง ๆ เพื่อเราจะได้ทราบถึงงานอดิเรกของเขา ความสนใจของเขา ถิ่นที่งานอดิเรก หรือความสนใจของเขาเกี่ยวข้องกับของท่าน จงพยายามที่จะขยายความเรื่องนี้ต่อไป โดยเล่าถึงเรื่องราวของท่าน ไม่นานนักความสนใจในการสนทนาก็จะทำให้ท่านลืมความวิตกกังวลต่าง ๆ และความหวาดเกรงที่จะไม่สามารถบังคับตนเองได้

ท่านจะรู้สึกประหลาดใจในความสามารถในการแสดงออกของท่านในเมื่อปมด้อยนั้นถูกจัดออกไป ความสำนึกเกี่ยวกับตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยไม่ได้ให้ความสนใจ ในบุคคลอื่นนั้นนำมาซึ่งความอึดอัดใจ จากการเลิกคิดถึงแต่ตนเองจะทำให้ท่านพบตัวจริงของท่าน และสิ่งนี้จะทำได้โดยที่ท่านเบนความสนใจของท่านไปสู่บุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ

เพื่อนคนหนึ่งเป็นคนช้อย ไม่ชอบสมาคมกับบุคคลอื่นและรู้สึกตนว่า ไม่มีความสามารถในการแสดงออกในที่สาธารณะครั้งหนึ่งเขาได้รับแต่งตั้งให้เป็นที่กรรมการในสมาคมแห่งหนึ่ง เขาจึงจำเป็นต้องแสดงสุนทรพจน์ในชุมนุมต่าง ๆ หลายแห่ง จากกรณีนี้อาจทำให้เขาได้ค้นพบพรสวรรค์ในการพูดในที่สาธารณะ การค้นพบนี้ทำให้ปมด้อยของเขาหมดไปในเวลาต่อมา และเขาได้เป็นนักปาฐกถาที่เก่งกล้าคนหนึ่งในเมือง

ถ้าท่านต้องการจะเป็นที่รู้จักของคนส่วนมากแล้ว สิ่งสำคัญก็คือ การพยายามที่จะแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต การพยายามที่จะเลียนแบบวิธีการของบุคคลอื่น ซึ่งท่านคิดว่าเป็นวิธีทำให้เขาประสบความสำเร็จนั้น เป็นการตัดหนทางไม่ทำให้ท่านได้มีโอกาสใช้วิธีเฉพาะตัวท่านเอง และเป็นการนำไปสู่ความรู้สึกมีปมด้อย ในเมื่อเกิดการเปรียบเทียบวิธีการแต่ละชั้น โดยเฉพาะเมื่อการปรากฏว่า วิธีการของบุคคลอื่นที่อาจจะประสบความสำเร็จมากกว่า

จงยึดมั่นในตัวของท่านเอง และก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นใจในตนเอง

ตราบไคที่ความรู้สึกต่ำต้อยยังคงฝังอยู่ในจิตใจของท่าน มันจะทำให้จิตใจของท่านสับสนและวุ่นวาย ความรู้สึกนี้จะขัดขวางไม่ทำให้ท่านไปสู่จุดหมายอันยิ่งใหญ่ ดังนั้นอย่าลังเลใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้ตัวท่านหลุดพ้นไปจากความรู้สึกนี้

เข้มแข็งและอดทน และวันหนึ่งท่านจะต้องหัวเราะเยาะความรู้สึกในอดีตของท่าน ได้ซึ่งก็คืขวางมิให้ท่านแสดงออกซึ่งตัวจริงของท่าน และตัดโอกาสที่ท่านจะได้มีประสบการณ์บางอย่างที่ดีที่สุดและความสุขที่สุดในชีวิต

ภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรสอบรวมชั้น จัตุวา - ศรี

พลสิทธิ์ หนูบุญชัย

WORDS COMMONLY CONFUSED & MISUSED

ในวารสารข้าราชการฉบับนี้ขอเสนอภาษาอังกฤษที่เป็นส่วนส่งเสริมการเข้าใจคำให้ถูกต้อง และนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวข้อจึงตั้งไว้ในทำนอง “คำที่มักจะงงหรือสับสนและใช้ผิด บ่อยๆ” เป็นบทที่ช่วยส่งเสริมการทำแบบทดสอบ Vocabulary Test ให้ได้ดีขึ้น และที่สำคัญช่วยให้ กระจ่างในการแยกคำที่จัดอยู่ในลักษณะพ้องเสียง (Homonym) แต่มีความหมาย (meaning) และการสะกดตัว (spelling) แตกต่างกัน

One pear to pare and then to eat ;
The other pair to put on feet.

จากคำทั้ง 3 คือ pear, pare และ pair ออกเสียงแพ ซึ่งคล้ายกัน หรือแทบจะแยกกันไม่ออกแต่ความหมายนั้นเป็นคนละอย่าง

pear — เป็นผลไม้ของฝรั่งเรียกกันว่าลูกแพ ลักษณะเหมือนในรูปในมือขวาของผู้หญิง เป็นผลไม้ที่มีรสหวาน เปลือกหนาเหมือนฝรั่งแต่ไม่มีเม็ดเนื้ออ่อน (juicy fruit)

pare — เป็นกริยาปอกเปลือกผลไม้ (remove the skin of fruit) หรือตัด หรือเจียนริมให้ได้ขนาดที่ต้องการ (cut or trim (something) to make it regular)

pair คู่ (a set of two things used together) คือทั้งสองข้างทำหน้าที่ประกอประกกันก่อให้เกิดประโยชน์ เช่น

a pair of shoes — รองเท้าคู่หนึ่ง

a pair of trousers—กางเกงตัวหนึ่ง (มีสองขา)

a pair of scissors—กรรไกรอันหนึ่ง

— คนหรือสัตว์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมแยกกันไม่ออก (closely associated) เช่น the happy pair (คู่วิวาห์ที่เพิ่งแต่งงานกันใหม่ ๆ)

เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ภาษาได้ถูกต้องและคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษมากขึ้น ผู้เขียนขอเสนอคำเสียงพ้องอยู่เป็นชุดโดยให้ความหมายเป็นภาษาอังกฤษ ให้ตัวอย่างประโยคที่ดีและคำอธิบายความ ขอให้พยายามเข้าใจเป็นความหมายภาษาอังกฤษไว้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ภาษาอย่างกว้างขวางต่อไป

alley — narrow way : The **alley** is between the two houses.

ally — associate : United states was our **ally** in World War I

คำแรก **alley** ออกเสียง [แอล-ลี] คำที่สอง **ally** ออกเสียง [แอล-ล่าย]

alley — หมายถึงช่องว่างหรือทางแคบระหว่างอาคารกับอาคารหรือหมายถึงถนนแคบ ๆ สกปรกแห่งใดแห่งหนึ่งของเมืองมักเป็นที่อยู่ของคนจน ลักษณะแบบสลัม (slum)

(อ่านต่อหน้า ๓๑)

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้

๑. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้ารับราชการในกรมการ
บินพาณิชย์

๒. คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ดึงปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑) ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดส่งเลื่อนชั้นข้าราชการพลเรือนชั้นเอกขึ้นเป็นชั้นพิเศษย้อน
หลังได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. เสนอ

๒) ให้นำเวลาทวิคูณของ ข้าราชการวิสามัญในกรณี กระทบหน้าที่ตามที่กระทรวงกลา
โหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม และให้มีผลย้อนหลังถึงกรณีที่ข้าราชการได้ออกจาก
ราชการมาก่อนมีมติด้วย

๓) ให้ส่วนราชการ องค์กร และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือ
รับบรรจุทหารอาสาสมัครที่กลับจากไปปฏิบัติการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนามด้วย

๔) ระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการ ที่ออกจากราชการ
(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๓ และระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๑๓

๕) ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ทำการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์ได้

๖) ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เทศบาล ฯ ที่ส่งจ้างหรือสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จาก
องค์กรหรือส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมไม่ต้องทำสัญญาซื้อขายหรือจ้าง เพียงแต่ถือเอาหนังสือ
ราชการหรือบันทึกเป็นหลักฐานข้อตกลงระหว่างกันได้

๗) แนวทางพิจารณาคณะวุฒิจากผู้ที่ศึกษา ณ ต่างประเทศซึ่งได้วุฒิปริญญา หรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นโดยผ่านมติ ก.พ. หรือศึกษา นอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนด

๓. ก.พ. ได้รับรองประกาศนียบัตรชั้นสูงบัณฑิตอาสาสมัคร ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ว.ท.ม.) สาขาวิชาฟิสิกส์และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ (หลักสูตรใหม่)
ของบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาได้ตามกฎ ก.พ.

๔. รับทราบการเปลี่ยนชื่อ และรับรองปริญญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา

กฎหมาย

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๓๔ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้ารับราชการ ในกรมการบินพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการบินพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๖๔ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ข้อ ๓. การจะใช้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. นี้ บรรจุในตำแหน่งใด ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. อนุมัติ

ข้อ ๔. การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. นี้ เข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อ ๓. โดยจะให้ได้รับเงินเดือนในชั้น อันดับ และขั้นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาวิศวะอุตสาหกรรม วิชาช่างวิทยุ หรือวิชาการควบคุมจราจรทางอากาศจากโรงเรียนการบินพลเรือน กรมการบินพาณิชย์ ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าสองปีต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ หรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๒ ชั้น ๑๕๐ บาท

(๒) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรจากสถานศึกษาอื่นที่ ก.พ. รับรองไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๑) จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๑ ชั้น ๑๕๐ บาท

(๓) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาสื่อสารการบิน หรือวิชาการควบคุมการจราจรทางอากาศจากศูนย์ฝึกการบินพลเรือนในประเทศไทย ตามหลักสูตรที่ ก.พ. รับรอง โดยมีกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีสี่เดือนต่อจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญหรือเทียบเท่า จะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นจัตวา อันดับ ๓ ชั้น ๑๕๐ บาท

(๔) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๑) หรือ (๒) ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาในกรมการพาณิชย์ และทำหน้าที่สื่อสาร ช่าง หรือควบคุมการจราจรทางอากาศ แล้วแต่กรณี มาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรดังกล่าวใน (๑) ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาในกรมการบินพาณิชย์ และ

ทำหน้าที่สื่อสาร หรือควบคุมจราจรทางอากาศ แล้วแต่กรณีไม่น้อยกว่าสามปีจะบรรจุได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อนันต์
• ชั้นคำ แต่ถ้าผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าชั้นตรีอนันต์ • ชั้นคำ ก็ให้ได้รับเงินเดือนในอนันต์และชั้นที่เท่ากับอัตรา
เงินเดือนที่ได้รับอยู่

ข้อ ๕. การบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงไว้ในกฎ ก.พ. นี้ ให้ดำเนินการโดยวิธีการสอบ
คัดเลือกหรือการคัดเลือก การสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือก การตั้งกรรมการเพื่อดำเนินการ หลักสูตรและวิธีการ
สอบคัดเลือก ให้เห็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๑ หรือกฎ ก.พ. ฉบับที่จะประกาศใช้แทนต่อไป เว้นแต่การบรรจุตามข้อ ๔
(๔) ให้ดำเนินการโดยวิธีการสอบคัดเลือกตามหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกที่ ก.พ. อนุมัติ.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๓

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๗๑

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง เวลาพักผ่อนของข้าราชการวิสามัญ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่งส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา นับเวลาพักผ่อนของข้าราชการวิสามัญในกรณีกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม เช่น กรณีสงครามอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา กรณีอาสาสมัครไปทำการรบ ณ ประเทศเกาหลี และกรณีอาสาสมัครไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม เป็นต้น เป็นเวลาสำหรับทดแทนฯ ให้เป็นกรณีพิเศษ และให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยว่าการนับเวลาพักผ่อนที่เสนอมานี้ จะใช้ย้อนหลังถึงกรณีที่ข้าราชการได้ออกจากราชการมาก่อนวันมีมติด้วยหรือไม่ ความละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๑ ลงมติอนุมัติให้นับเวลาพักผ่อนของข้าราชการวิสามัญในกรณีกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม และให้มีผลย้อนหลังถึงกรณีที่ข้าราชการได้ออกจากราชการมาก่อนวันมีมติด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ศุภิต บุญธรรม

(นายศุภิต บุญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ทำการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรื่อง เวลาวิฤกษ์ของข้าราชการวิสามัญ

กระทรวงการคลังรายงานว่า ในการพิจารณาส่งจ่ายเงินทดแทนข้าราชการวิสามัญนั้น ปรากฏว่ามีข้าราชการวิสามัญบางรายที่เคยถูกระดมพลเข้าทำหน้าที่ร่วมกับทหาร ในคราวสงครามอินโดจีนและหรือสงครามมหาเอเชียบูรพา กระทรวงกลาโหมได้ทำหนังสือรับรองเวลาวิฤกษ์ให้ เมื่อออกจากราชการในภายหลังและยื่นเรื่องขอรับเงินทดแทนข้าราชการวิสามัญ ก็ได้ขอให้นับเวลาวิฤกษ์ในกรณีสงครามอินโดจีนและหรือสงครามมหาเอเชียบูรพาเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณเงินทดแทน ฯ ด้วย การให้มีการนับเวลาวิฤกษ์ของข้าราชการวิสามัญ เพียงจะได้มีระเบียบกำหนดขึ้นตามระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และตามระเบียบดังกล่าวก็ได้กำหนดขึ้นเฉพาะกรณีประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีการใช้กฎอัยการศึกเท่านั้น มิได้กำหนดคลุมถึงในกรณีกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม กระทรวงการคลังได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่ข้าราชการวิสามัญถูกระดมพลเข้าทำหน้าที่ร่วมกับทหารดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นการเสี่ยงอันตราย ปฏิบัติหน้าที่หนักและตรากตรำเป็นพิเศษยิ่งกว่ากรณีประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึก ตามความเป็นธรรม แล้วควรจะนับเวลาวิฤกษ์ในกรณีกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม เช่น กรณีสงครามอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา กรณีอาสาสมัครไปทำการรบ ณ ประเทศเกาหลี และกรณีอาสาสมัครไปทำการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม เป็นต้น เป็นเวลาสำหรับคำนวณเงินทดแทน ฯ ให้ แต่โดยที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้ หากคณะรัฐมนตรีมีนโยบายที่จะให้ข้าราชการวิสามัญที่กระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดดังกล่าวข้างต้น ให้เวลาการวิฤกษ์สำหรับระยะเวลาราชการ เพอสนองคุณงามความดีที่เสียสละเพื่อชาติก็ย่อมกระทำได้โดยมีมติเป็นกรณีพิเศษ และได้ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยว่า การนับเวลาวิฤกษ์ที่เสนอมานี้ จะใช้ย้อนหลังถึงกรณีที่ข้าราชการได้ออกจากการมาก่อนวันมีมติด้วยหรือไม่

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา.

ที่ สร ๐๔๐๑/ว. ๗๓

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอยกเว้นวันลาให้ข้าราชการที่เข้าร่วมประชุมสมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร ครั้งที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๕๓)
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยนายกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ เสนอมานว่า พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ จะเป็นเจ้าภาพจัดให้มีการประชุมสมาคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร ครั้งที่ ๑๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ขึ้น ณ สำนักงานของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ ถนนพระอาทิตย์ พระนคร กำหนดวันที่ ๒๕-๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ จึงเสนอขออนุมัติให้ข้าราชการที่เป็นผู้แทนและผู้สังเกตการณ์ของ พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ และบรรดาเครือข่ายสมาคมต่างๆ ไปเข้าร่วมประชุมได้ร่วมทั้งวันเดินทาง โดยไม่ถือเป็นวันลาราชการ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๓ ลงมติอนุมัติให้ผู้แทนและผู้สังเกตการณ์ของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ และเครือข่ายสมาคมต่างๆ ที่เป็นข้าราชการประจำไปร่วมการประชุมครั้งนี้ได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาเสียก่อน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สวนะ ศุภวรรณกิจ

(นายสวนะ ศุภวรรณกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๘) กฎหมายและระเบียบใหม่

ที่ สร ๐๔๐๒/ว. ๗๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓

เรื่อง การช่วยเหลือรับบรรจุนักบริหารอาสาสมัครที่กลับจากไปปฏิบัติกรรณ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม
เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงกลาโหมเสนอว่า ทหารอาสาสมัครที่ทางราชการส่งไปปฏิบัติกรรณ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม เมื่อครบกำหนดลี้ภัยเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว กระทรวงกลาโหมได้ปลดปล่อยพ้นจากหน้าที่ไป แต่ปรากฏว่า เมื่อปลดปล่อยไปแล้ว ไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง ได้ขอสมัครรับราชการต่อไปกระทรวงกลาโหมเป็นจำนวนมาก กระทรวงกลาโหมได้พิจารณาเห็นว่า บุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่ได้ไปปฏิบัติหน้าที่ในกองทัพไทยด้วยความเสียสละอย่างสูงเพื่อเกียรติประวัติของประเทศชาติและประโยชน์สุขของพี่น้องชาวไทยทั้งมวล สมควรได้รับความช่วยเหลือรับบรรจุเข้ารับราชการเท่าที่จะกระทำได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมกำลังใจและตอบแทนความเสียสละดังกล่าว แต่กระทรวงกลาโหมก็ไม่สามารถจะรับบรรจุเข้ารับราชการได้ทั้งหมด เพราะมีอัตราที่จะบรรจุได้จำกัด กระทรวงกลาโหมเห็นว่า เพื่อให้การช่วยเหลืออาสาสมัครที่กลับจากไปปฏิบัติกรรณ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ได้มีงานทำกว้างขวางยิ่งขึ้น สมควรให้ส่วนราชการ องค์การและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือรับบรรจุตามคุณวุฒิและความสามารถเพิ่มเติมอีกทางหนึ่ง จึงเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดหลักการให้ส่วนราชการ องค์การและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือรับบรรจุนักบริหารอาสาสมัครที่กลับจากไปปฏิบัติกรรณ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ตามคุณวุฒิและความสามารถอีกทางหนึ่งด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓ ลงมติให้ส่วนราชการ องค์การ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือรับบรรจุนักบริหารอาสาสมัครที่กลับจากไปปฏิบัติกรรณ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และได้โปรดแจ้งให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดถือปฏิบัติ

ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สวนะ สุภวรรณกิจ

(นายสวนะ สุภวรรณกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

ที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๗๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

เรื่อง การสั่งให้ไปปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
เวียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ กค. ๐๕๐๔/๒๘๒๘๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๑๓

ด้วยกระทรวงการคลังรายงานว่า เนื่องจากทางราชการถือว่า ผู้ที่ไปปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ตามคำสั่งผู้บัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์ เป็นผู้กระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งถือว่าเป็นการรบและจะได้รับสิทธิพิเศษตามพระราชบัญญัติว่าเหนืออำนาจข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่เนื่องจากการปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในปัจจุบันมีอยู่หลายฝ่าย ต่างฝ่ายต่างก็อ้างว่าได้ปฏิบัติกรรรมและเรียกร้องสิทธิต่างๆ กระทรวงการคลังจึงได้เชิญผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกองบัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์ และผู้แทนกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (ก.ร.ป.กลาง) ไปร่วมพิจารณาวางหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่า ควรให้กองบัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์แต่ผู้เดียวที่จะรับรองว่า ผู้ใดได้ไปปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ และได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ จึงได้ขอให้ท่านเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๑๓ ลงมติเห็นชอบด้วย ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ศุภิต บุญธรรม

(นายศุภิต บุญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ กค, ๐๕๐๔/๒๕๒๘๔

กระทรวงการคลัง

๒๘ กันยายน ๒๕๑๓

เรื่อง การสั่งให้ไปปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกการประชุมรวม ๑๐ ชุด

ด้วยการปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ทางราชการถือว่าผู้ที่ไปปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ตามคำสั่งผู้บัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์ เป็นผู้ที่จะทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งถือเป็นการรบ และจะได้รับสิทธิพิเศษตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๑๔ ดังนี้คือ

๑. มีสิทธินับวันทวิคูณระหว่างปฏิบัติหน้าที่
๒. มีสิทธิได้บำนาญพิเศษตามมาตรา ๓๕ (๓) ในกรณีทุพพลภาพ
๓. มีสิทธิได้บำนาญพิเศษตามมาตรา ๔๑ (๒) ในกรณีเสียชีวิต

สิทธิพิเศษดังกล่าวเป็นภาระหน้าที่ของกระทรวงการคลัง ที่จะต้องพิจารณาดูแลเร่งส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญให้เป็นไปตามกฎหมาย แต่เนื่องจากการปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในปัจจุบันมีอยู่หลายฝ่าย เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (ก.ร.ป. กลาง) กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ และกรมตำรวจ เป็นต้น

เมื่อสั่งการด้วยกันได้หลายฝ่ายอย่างกว้างขวางไม่มีขอบเขตเช่นนี้ ต่างฝ่ายก็อ้างว่าได้ปฏิบัติภารกิจและเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น กระทรวงการคลังจึงได้เชิญผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกองบัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์ และผู้แทนกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (ก.ร.ป. กลาง) ไปร่วมพิจารณาวางหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ที่ประชุมเห็นพ้องต้องกันว่า ควรให้กองบัญชาการปราบปรามคอมมิวนิสต์แต่ผู้เดียวที่จะรับรองว่าผู้ใดได้ปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ และได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังปรากฏฉบับบันทึกการประชุมที่แนบ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๑. การรับรองเวลาราชการทวิคูณ

๑.๑ การรับรองเวลาราชการทวิคูณให้แก่ข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติงานปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ไม่ว่ากระทรวงทบวงกรมใด ต้องให้กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์รับรองให้ (ตามแบบที่แนบซึ่งปรากฏในท้ายบันทึกการประชุม)

๑.๒ เมื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดได้รับแบบรับรองเวลาราชการทวิคูณของข้าราชการในสังกัด ตามข้อ (๑.๑) แล้ว ให้เก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอรับบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการผู้นั้นเมื่อออกจากราชการ

๑.๓ ในกรณีที่แบบรับรองเวลาข้าราชการวิภูคณันดมีบัตรจริงที่กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ออกให้สูญหาย ให้ใช้ฉบับสำเนาที่กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ออกแทนให้ เพื่อส่วนราชการเจ้าสังกัดดำเนินการตาม ข้อ (๑.๒) ได้

๑.๔ กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ จะแจ้งตำแหน่งของผู้มีอำนาจรับรองเวลาข้าราชการวิภูคณันด คำนัยแห่งข้อ (๑.๑) ไปให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ทราบเพื่อเป็นหลักประกอบการดำเนินการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

๒. การรับรองกรณีตายหรือพิการทุพพลภาพ

๒.๑ ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติงานปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เสียชีวิตหรือบาดเจ็บถึงพิการทุพพลภาพ กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์จะรับรองให้ (ตามแบบที่ควรจะกำหนดขึ้นเป็นมาตรฐาน) และส่งหลักฐานการรับรองดังกล่าวให้แก่ส่วนราชการเจ้าสังกัดของผู้ตาย เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอให้กระทรวงการคลังส่งจ่ายบำเหน็จตกทอดและบำนาญตามสิทธิ

๒.๒ ในกรณีที่หลักฐานการรับรองของกองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ตัวจริงสูญหาย ให้ใช้ฉบับสำเนาที่กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ออกแทนให้เป็นหลักประกอบการดำเนินการตาม (๒.๑) ได้

๒.๓ ขอให้กองอำนาจการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ แจ้งตำแหน่งของผู้มีอำนาจรับรองการเสียชีวิตหรือการบาดเจ็บถึงพิการทุพพลภาพตาม (๒.๑) ให้กรมบัญชีกลางเพื่อประกอบการดำเนินการส่งจ่ายบำเหน็จตกทอดหรือบำนาญพิเศษให้ตามสิทธิ

เนื่องจากหลักการดังกล่าวเป็นกรณีที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จะต้องให้ความร่วมมือปฏิบัติ จึงขอเวียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ส. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

บัญชีรายชื่อผู้ได้รับเวลาราชการเป็นทวีคูณ

ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔

หน่วย (ตามสายงานปกติ)

ยศ-นาม	ตำแหน่งและสังกัด ในเวลาปกติ	ตำแหน่งและสังกัดในเวลา ที่มีการรบหรือสงคราม (ก.บ.ค.)	ตำแหน่งผู้ส่ง	คำสั่งที่	วันทวีคูณ			
					ให้ปฏิบัติตั้งแต่ วัน เดือน ปี	ให้เลิกหรือพ้นตำแหน่ง วัน เดือน ปี	วันลาจ ลาป่วย	หมายเหตุ

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

(ลงนาม).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

ที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๗๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๑

เรื่อง ระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.

๒๕๐๓ และระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๓

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๕๙/๒๕๐๖ ลงวันมี ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๖ และที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๕๗

ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๐๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น รวม ๒ ฉบับ

ตามที่ได้ส่งระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการ ที่ออกจากราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๖ และระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑ มาเพื่อถือปฏิบัติ นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าวข้างต้นทั้ง ๒ ฉบับ จึงได้เสนอร่างระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. และร่างระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี ลงนามในระเบียบดังกล่าวแล้ว ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) คุณิศ บุนนธรรม

(นายคุณิศ บุนนธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

ระเบียบ

การจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการ

ที่ออกจากราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๓

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๐ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๓”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มข้อความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔ ทวิ แห่งระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๐

“ข้อ ๔ ทวิ ในกรณีที่ข้าราชการวิสามัญประจำการถึงแก่ความตาย ให้จ่ายเงินทดแทนให้แก่ทายาทซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นไป

(ลงนาม) จอมพล ๓ กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบ

การจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง

(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงมีมติแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๓”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๕ แห่งระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ลูกจ้างถึงแก่ความตาย และความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นจากการประพฤติก่อร้ายแรงของตนเอง และได้ทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินบำเหน็จเสมือนหนึ่งต้องออกจากงานตามข้อ ๔ หรือเงินทำขวัญตามข้อ ๔ ให้แก่ทายาทซึ่งมีสิทธิได้รับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นต้นไป

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

เรื่อง การแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๒) เห็นชอบด้วยกับกระทรวงการคลัง ให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์เสีย ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๐ มกราคม ๒๕๑๓) อนุมัติในหลักการให้กระทรวงกลาโหมและกระทรวงทบวงกรมที่มีสำนักงานในต่างประเทศนำรถยนต์ที่ใช้ราชการอยู่ในสำนักงานในต่างประเทศที่ใช้แล้วตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป แลกเปลี่ยนกับรถยนต์ใหม่ได้ โดยให้เจ้ากระทรวงเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ สำหรับส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมให้ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ กับมีมติ (๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๓) อนุมัติให้ส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมทำการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์ภายในประเทศได้เป็นกรณีพิเศษ

บัดนี้ กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณได้พิจารณาเห็นว่า เมื่ออนุมัติให้กระทรวงกลาโหมทำการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์ได้แล้ว เพื่อมิให้เกิดลักลั่นกันระหว่างส่วนราชการ ให้กระทรวงทบวงกรมอื่นทำการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์ได้ด้วย จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๓ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้กระทรวงทบวงกรมอื่นทำการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์ได้ กับให้กระทรวงการคลังจัดทำระเบียบว่าด้วยการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์มา เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อน ในระหว่างที่ยังมิได้มีระเบียบใหม่ถือปฏิบัติไปตามระเบียบการแลกเปลี่ยนยานพาหนะและครุภัณฑ์ที่ใช้อยู่เดิม จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) คุณิศ บัญธรรม

(นายคุณิศ บัญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๔๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๓

เรื่อง ขออนุญาตไม่ต้องทำสัญญาซื้อขายและจ้าง

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือที่ นว. ๑๔๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาอนุมัติให้ส่วนราชการต่าง ๆ สั่งจ้างหรือสั่งซื้อสิ่งของใช้ราชการที่องค์การหรือส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมมีหรือผลิตขึ้นได้เป็นกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องประกวดราคาหรือสืบราคา นั้น

บัดนี้ กระทรวงกลาโหมได้เสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เทศบาล สหกรณ์ องค์การรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนบริษัทซึ่งอยู่ในความควบคุมของรัฐบาลที่สั่งจ้างหรือสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากองค์การหรือส่วนราชการของกระทรวงกลาโหมไม่ต้องทำสัญญาซื้อขายหรือจ้าง เพียงแต่ถือเอาหนังสือราชการหรือบันทึกเป็นหลักฐานข้อตกลงระหว่างกันได้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอ

จึงเรียนมา เพื่อดำเนินปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ศุภิต บุญธรรม

(นายศุภิต บุญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ สร.๐๔๐๓/ว. ๘๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

เรื่อง การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ศึกษา ณ ต่างประเทศซึ่งได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นโดยผ่าน
สมัคร ก.พ. หรือศึกษานอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนด

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ สร ๐๔๐๓/๘๘๖๐๘ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๓

ด้วยสำนักงาน ก.พ. รายงานว่า ได้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องคุณสมบัติของผู้ศึกษา ณ ต่างประเทศ ซึ่ง
ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นโดยผ่านสมัคร ก.พ. หรือศึกษานอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนด
เป็นหลักปฏิบัติว่า

๑. ก.พ. จะไม่พิจารณาคุณสมบัติให้สำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับโดยผ่านระเบียบ
ข้อบังคับและคำสั่งของทางราชการ

๒. ถือว่าเป็นการประพฤติกติสัญญาที่ผู้ยื่นได้ทำไว้กับทางราชการซึ่งต้องรับผิดชอบใช้เงินทุนหรือเงิน
เดือนที่ได้รับระหว่างและระเบียบปรับตามสัญญา สำนักงาน ก.พ. หรือส่วนราชการเจ้าสังกัดจะต้องดำเนินการบังคับ
ให้รับผิดชอบตามสัญญานั้นโดยเคร่งครัดอีกทางหนึ่ง และ

๓. นอกจากจะเป็นการประพฤติกติสัญญาคงกล่าวแล้ว ยังเป็นการกระทำผิดวินัยข้าราชการพลเรือน
ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ก.พ. เห็นว่า ควรที่จะได้ใช้เป็นหลัก
ปฏิบัติทั้งข้าราชการประเภทอื่น ๆ คือข้าราชการครู ข้าราชการมหาวิทยาลัย ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการ
อัยการด้วย ความละเอียดปราณีความสำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือเป็น
หลักปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ศุภิต บุญธรรม

(นายศุภิต บุญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ สร. ๐๕๐๓/๔๔๖๐๘

สำนักงาน ก.พ

๕ ตุลาคม ๒๕๑๓

เรื่อง การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ศึกษา ณ ต่างประเทศซึ่งได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นโดยผ่าน
มติ ก.พ. หรือศึกษานอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยในการที่ส่วนราชการต่าง ๆ ได้ขอให้ ก.พ. พิจารณาคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ
ปรากฏว่านักเรียนทุนรัฐบาลหรือข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศบางรายที่ ก.พ. ลงมติให้เดิน
ทางกลับหลังจากสำเร็จการศึกษาตามแนวการศึกษาที่กำหนด แต่ผู้นั้นยังสนใจเข้าศึกษาต่อจนได้รับปริญญาหรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพเพิ่มขึ้นอีก และบางรายก็แอบแฝงศึกษาจนได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพในระดับ
สูงขึ้น หรือเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากแนวการศึกษาโดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. จึงเป็นปัญหาว่าในกรณีเช่นนี้จะควร
พิจารณาคุณสมบัติสำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ผู้นั้น ได้ศึกษานอก เหนือจากแนวการศึกษาหรือศึกษาโดย
ไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ให้หรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาปัญหาแล้วมีความเห็นว่า

๑. การให้นักเรียนทุนรัฐบาลหรือข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศนั้น ก.พ. และ
ส่วนราชการเจ้าสังกัดได้พิจารณากำหนดแนวการศึกษาไว้ล่วงหน้าเป็นการแน่นอนแล้วว่าให้ศึกษาวิชาอะไร ระดับใด
ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพที่กำหนดให้ไปศึกษาหรือได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษานั้นเหมาะสม และเพียงพอ
สำหรับจะกลับมาปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติแล้ว การที่นักเรียนทุนรัฐบาลหรือข้าราชการที่ได้รับ
อนุมัติให้ไปศึกษา ณ ต่างประเทศได้ศึกษาวิชาเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นนอกเหนือจากแนวการศึกษาที่กำหนดให้โดยไม่ได้
รับอนุมัติจาก ก.พ. หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้น จึงเป็นเรื่องนอกเหนือความจำเป็น ถือเป็นเพียงความรู้เฉพาะตัว
เท่านั้น หากจะพิจารณาคุณสมบัติสำหรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น ให้ถือเท่ากับเป็นการส่งเสริมให้มีการ
ทำผิดวินัยผ่านระเบียบข้อบังคับและคำสั่งของทางราชการมากขึ้น เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้คนและวินัยจะเสื่อมและทำให้
นักเรียนทุนรัฐบาลหรือข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ศึกษาวิชาตามแนวการศึกษาที่กำหนด
ให้สำเร็จล่าช้า เพราะใช้เวลาไปศึกษาวิชานอกเหนือจากแนวการศึกษาด้วย บางรายจะศึกษาวิชาตามแนวการศึกษา
สำเร็จได้ก่อนกำหนด แต่กลับประวิงเวลาไว้ไม่เร่งศึกษาให้สำเร็จไปโดยเร็วเจตนา เพื่อจะศึกษาวิชานอกเหนือจาก
แนวการศึกษาออกไปอีก เป็นเหตุให้ทางราชการต้องสิ้นเปลืองเงินงบประมาณ ที่ต้องจ่ายเงินทุนสำหรับนักเรียนทุน
รัฐบาลและเงินเดือนสำหรับข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษามากกว่าที่ควรทรงยังเสียเวลาของทางราชการในการ
ที่ผู้นั้นกลับมาปฏิบัติราชการล่าช้า นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม กล่าวคือผู้ที่ผ่านไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
ข้อบังคับและคำสั่งของทางราชการกลับได้รับประโยชน์มากกว่าผู้ที่ไม่ผ่าน หากนักเรียนทุนรัฐบาลหรือข้าราชการ
ที่ได้รับอนุมัติให้ลาไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ผู้ใดประสงค์จะศึกษาวิชาเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นนอกเหนือจากแนวการศึกษา
ที่กำหนดก็ต้องขอและได้รับอนุมัติจาก ก.พ. และหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามระเบียบข้อบังคับเสียก่อนมิใช่

ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

เรื่อง การเลียงรับรองชาวต่างประเทศ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๔๒ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ส่วนราชการต่าง ๆ พิจารณาจัดเลียงรับรองชาวต่างประเทศเฉพาะกรณีที่เป็น เช่นในโอกาสแรกที่ชาวต่างประเทศมาเยี่ยมหน่วยงานนั้น ๆ หรือในโอกาสที่เริ่มมาประจำปฏิบัติงานในหน่วยงานครั้งหนึ่ง และในโอกาสเดินทางกลับประเทศเมื่อปฏิบัติงานครบตามวาระแล้วอีกครั้งหนึ่ง หรือในโอกาสที่ชาวต่างประเทศได้เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนานานาชาติ ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ นั้น

บัดนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติได้พิจารณาเห็นควรแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อนุญาตให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดต่อเจรจากับสถานทูตและองค์การระหว่างประเทศในประเทศไทยเพื่อประโยชน์ของทางราชการสามารถจัดเลียงรับรองแก่ชาวต่างประเทศที่ประจำอยู่กับสถานทูตและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้ภายในวงเงินงบประมาณประจำที่ได้รับ เพื่อการนี้ของส่วนราชการนั้น ความละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ได้แนบมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓ ลงมติอนุมัติตามหลักการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอ โดยให้กระทรวงการคลังพิจารณาปรับปรุงอัตราค่าเลียงรับรองชาวต่างประเทศสำหรับหนึ่งคนเสียใหม่

จึงขอเรียนมา

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ศุภิต บุญธรรม

(นายศุภิต บุญธรรม)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๔ เรื่อง การเลียงรับรองชาวต่างประเทศ

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๔๒ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๑ แจงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๑ เกี่ยวกับเรื่องค่าเลียงรับรองชาวต่างประเทศให้กระทรวงทบวงกรมถือปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอแล้วนั้น

บัดนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เสนอความเห็น ว่า ตามที่กระทรวงการคลังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเลียงรับรองว่า การจัดเลียงชาวต่างประเทศจะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็น เช่น ในโอกาสแรกที่ชาวต่างประเทศมาเยี่ยมหน่วยงานนั้นหรือในโอกาสที่เริ่มมาประจำปฏิบัติงานในหน่วยงานครั้งหนึ่ง และในโอกาสเดินทางกลับประเทศเมื่อปฏิบัติงานครบตามวาระแล้วอีกครั้งหนึ่ง หรือในโอกาสที่ชาวต่างประเทศได้เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาานาชาติ ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพนั้นมีเจตนาเน้นหนักไปในเรื่องผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ แต่ตามข้อเท็จจริงนั้น มีส่วนราชการที่มีหน้าที่ติดต่อกับสถานทูตและองค์การระหว่างประเทศที่มีสำนักงานในประเทศไทยเป็นประจำ เพื่อประโยชน์แก่ราชการ เช่น ในการติดต่อเจรจาเกี่ยวกับโครงการความช่วยเหลือโครงการกู้เงิน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการเลียงรับรองบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นการเลียงตอบแทน ลักษณะการจัดเลียงรับรองประเภทนี้ไม่น่าจะถือเป็นกรณีพิเศษ และต้องขออนุมัติจากกระทรวงการคลังล่วงหน้า เพราะบางครั้งเป็นเรื่องกระทันหัน ขออนุมัติไม่ทันเวลาและถ้าจัดเลียงไปก่อนก็เป็นกรณีระเบียบ จึงใคร่ขอประทานเสนอว่าควรจะมีการแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึงอนุญาตให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการติดต่อเจรจากับสถานทูตและองค์การระหว่างประเทศในประเทศไทยเพื่อประโยชน์ของราชการสามารถจัดเลียงรับรองแก่ชาวต่างประเทศที่ประจำอยู่กับสถานทูตและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องได้ภายในวงเงินงบประมาณ ประจำปีที่ได้รับเพื่อการนี้ของส่วนราชการนั้น

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ที่ สร. ๐๔๐๓/ว. ๑๔

สำนักงาน ก.พ.

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

เรื่อง การรับรองประกาศนียบัตรชั้นสูงและปริญญาของมหาวิทยาลัย
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองประกาศนียบัตรชั้นสูงและปริญญา ของมหาวิทยาลัยว่าเป็น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือปริญญา ซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ ตามกฎ ก.พ. ฉบับ
ที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ดังนี้

๑. รับรองประกาศนียบัตรชั้นสูงบัณฑิตอาสาสมัคร ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าเป็น
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งอาจจะบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการในส่วนราชการที่ใช้วิชาชีพนี้ได้
ตามข้อ ๗ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

๒. รับรองปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาฟิสิกส์และสาขาวิชาคณิต-
ศาสตร์ (หลักสูตรใหม่) ของบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้
สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๔) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการและสอบไล่

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

เรื่อง การรับทราบการเปลี่ยนชื่อและรับรองปริญญาของสถาบันอุดมศึกษา
เวียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับทราบการเปลี่ยนชื่อปริญญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรับ
รองปริญญาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ดังนี้

๑. รับทราบการเปลี่ยนชื่อปริญญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

๑.๑ ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา เปลี่ยนชื่อ
เป็น "สังคมวิทยบัณฑิต B.A. (Sociology)"

๑.๒ ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาด้านประชากรศาสตร์
เปลี่ยนชื่อเป็น "สังคมวิทยามหาบัณฑิต M.A. (Demography)"

๒. รับทราบการปรับปรุงหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
สาขาวิชาการมัธยมศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สาขาวิชาการฝึกหัดครู และการอุดมศึกษา
และสาขาวิชาจิตวิทยา กับรับรองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนว สาขาวิชา
การวัดผลการศึกษา สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา และสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตาม ข้อ ๖ (๔) แห่งกฎ ก.พ.
ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

ที่ กค. ๐๕๕๒/๓๑๑๐๔

กระทรวงการคลัง

๔ ตุลาคม ๒๕๑๓

เรื่อง การใช้เงินเย็นพิเศษ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๓/ว.๖๐ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่จะทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินหรือจ้างทำของกับบุคคลญี่ปุ่นแล้ว ก็ขอให้นำเงินบาทมาซื้อเงินเย็นพิเศษชำระแก่เจ้าหน้าที่ตามสัญญานั้น และหากส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแห่งใดต้องการทราบรายละเอียดในเรื่องนี้ขอให้ติดต่อกับเลขานุการคณะกรรมการดำเนินงาน เกี่ยวกับความตกลงเงินเย็นพิเศษที่กรมบัญชีกลางได้โดยตรง ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้กระทรวงการคลังใคร่ขอให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ทำสัญญาหรือจะทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินหรือจ้างทำของกับบุคคลญี่ปุ่น และจะต้องชำระหนี้ตามสัญญานั้นด้วยเงินเย็น โปรดติดต่อกับกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาหาทางชำระหนี้ด้วยเงินเย็นพิเศษต่อไป จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์

(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

ข่าวดี! บริการใหม่!

จาก “วารสารข้าราชการ”

เพื่อสนองความต้องการของสมาชิกและผู้อ่านวารสารข้าราชการทุกท่าน ที่ต้องการจะมอบ “วารสารข้าราชการ” เป็นของขวัญปีใหม่ แต่ผู้บังคับบัญชา ญาติสนิท มิตรสหาย “วารสารข้าราชการ” จึงได้เปิดบริการขึ้น หากท่านประสงค์จะมอบ “วารสารข้าราชการ” ตลอดปี ๒๕๑๔ เป็นของขวัญปีใหม่ ๒๕๑๔ ท่านก็อาจทำได้โดยดำเนินการดังนี้

๑. โปรดลงชื่อของท่าน พร้อมทั้งชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ท่านจะมอบ “วารสารข้าราชการ” ให้เป็นของขวัญตลอดปี ๒๕๑๔ ลงในบัตร ส.ค.ส.

๒. โปรดส่งบัตร ส.ค.ส. ดังกล่าวพร้อมทั้งขนาดเงิน ๓๕ บาท ส่งจ่ายในนามผู้จัดการวารสารข้าราชการ ป.ณ. หน้าพระลาน มายังผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ ๓ คูวาน เพื่อจะได้ดำเนินการให้ทันความประสงค์ของท่าน

เมื่อเราได้รับบัตร ส.ค.ส. รวมทั้งขนาดเงินของท่านแล้ว เราจะได้จัดส่งบัตร ส.ค.ส. ของท่านไปให้ผู้รับ แทนท่าน ก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๑๔ เพื่อบอกล่วงหน้าแก่ผู้ได้รับ “วารสารข้าราชการ” เป็นของขวัญ

เราจะเริ่มส่ง “วารสารข้าราชการ” ไปให้ผู้ที่ได้รับ “วารสารข้าราชการ” เป็นของขวัญจากท่าน ตั้งแต่ฉบับเดือนมกราคม ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

หมายเหตุ หากท่านประสงค์จะส่งให้ท่านผู้อื่นอีก โปรดแจ้งให้เราทราบ เพื่อเราจะจัดส่งบัตร ส.ค.ส. มาให้ตามจำนวนที่ท่านต้องการ

ระวังพวก ! พวกก่อการร้าย !!

(ฉบับ ๑๖)

อำนาจ	ใช้ชาติพินิจ
ไม่ผิดกับกริช	คนกลับมามีคอหอย
พวกก่อการร้าย	หมายคอย
เข้าร่วมสวมรอย	เล่นงานข้าราชการ
อาศัย	ราชวังร้องรายงาน
ว่าพวกท่านผลาญ	ทรัพย์สินแย่งเขากินไป
ไม่ว่าทั้งนอก	และใน
ติดต่อข้อใด	ต้องมีน้ำร้อนน้ำชา
ใครให้	ได้สมปรารถนา
ไม่มีก็หา	เรื่องดั่งหน่วงเหนี่ยวลืมนั่น
คอรัปชันมันมีหลายพันธุ์	
เขาโจษเขาจัน	คนคิมแต่อบอาย
เหมือนปลาตัวเดียวเขี้ยวตาย	
มาเพื่อนมากมาย	เหม็นหึ่งหึ่งซ้องหมองมน
ระวัง ! ทหารประชาชน ! !	
จะมาปะปน	ฆ่าคนไปทุกครอบครัว
ขอให้อย่าเห็นแก่ตัว	
ทำดีหนีชั่ว	หัวไทยจะไร้ภัยพาล

จิราพร วิเสโส

๘ กันยายน ๒๕๑๓

มีอยู่หลายแห่งไม่น้อยในพระนครธนบุรี

ally — เมื่อเป็น noun-สัมพันธ์มิตร ดังตัวอย่างสหรัฐอเมริกาเป็นสัมพันธ์มิตรกับเรา
ในสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อเป็น verb — join countries by agreement
(ทำสัมพันธ์ไมตรี) เช่น Great Britain, France and Italy were allied
during the Great War.

มีอีกคำที่สะกดคล้ายและออกเสียงคล้ายคือ “allay” ออกเสียง [อะ-เล้] เป็น verb
ทำให้น้อยลงเช่น to allay of pain (anxiety, trouble etc.) ทุเลาปวด (ความวิตก
กังวล เรื่องยุ่งยากมีปัญหา)

allowed — permitted : We shall be **allowed** to visit the base. (เราจะได้รับอนุญาตให้เข้า
เยี่ยมชมทัพบ)

aloud — loudly : No talking **aloud**, please. (กรุณาอย่าพูดเสียงดัง)

ทั้ง allowed และ aloud ออกเสียง [เออะ-ล่าวัด]

ตัวอย่างเพิ่มเติม

— Smoking is not **allowed** here.

ห้ามสูบบุหรี่ที่นี่

— Will you **allow** me to use your book? มีความหมายเหมือนกับ May I use
your book? ขออนุญาตผมใช้หนังสือของคุณสักหน่อยนะครับ

— They **allow** their maid servant one afternoon a week.

เขานุญาตให้สาวใช้พักผ่อนตามสบายได้ครึ่งวันในรอบหนึ่งอาทิตย์

— Please read the story **aloud**.

โปรดอ่านเรื่องดัง ๆ

— He called **aloud** for help.

เขาตะโกนดั่งลั่นเพื่อขอความช่วยเหลือ

altar — prayer pedestal : The priest stood before the altar. พระยืนหน้าแท่นบูชา

alter — change : He will not alter a word of his speech. เขาจะไม่เปลี่ยนคำพูด (พูด
อย่างไรก็อย่างนั้น) (พูดแล้วไม่คืนคำ)

altar และ alter อ่าน [อัล-เทอะ] หรือ [แอส-เทอะ]

altar = ในศาสนาคริสต์สิ่งที่ทำเป็นแท่นวางขนมปังและเหล้าไวน์ (เหล้าองุ่น) ถวาย
พระเจ้าถือว่าเป็นแท่นศักดิ์สิทธิ์ หรือหมายถึงแท่นบูชา

alter เป็น verb “เปลี่ยนสภาพ (change)” “ทำให้แตกต่างออกไป”
(make different) เช่น

— Tokyo has altered a great deal since 1923 earthquake.

มหานครโตเกียวเปลี่ยนไปมากนับตั้งแต่เกิดแผ่นดินไหวในปี 1923 แล้ว

— If you don't alter your way of living, you will never succeed in life

ถ้าคุณไม่เปลี่ยนชีวิตแบบที่เป็นอยู่ (ในทำนองสุ่ยสุ่ยไม่เป็นสาระหรือหน้า
ใหญ่) คุณจะไม่มีโอกาสพบความสำเร็จในชีวิตเลยก็ว่าได้

angel — supernatural being : You're like an angel to me!

(ในสายตาของผมแล้วคุณเหมือนเทพธิดาทีเดียว)

angle — corner : I suspected the angle of his attack.

(ผมสงสัยที่มุมที่เขาถูกโจมตี)

angel [แอง-เจ็ล] หมายถึงเทพธิดา เทพธิดา หรือหมายถึงทูตสวรรค์ (one who
carries messages from God)

angle [แอง-เกิล] เหมือนกับ corner (มุม)

acute angle

มุมแหลม

right angle

มุมฉาก

obtuse angle

มุมบาน

ถ้า **angle** เป็น verb มีความหมาย

-- try to catch fish with a rod and line

(ตกปลา)

-- use a trick in order to get something that one wants (ใช้เล่ห์หรืออุบายล้วงเอาความลับ) เช่น to angle for compliments

bare -- uncovered : The **bare** facts startled the liar.

คนพูดเท็จกลัวความจริง (ของแท้)

(นักโม้ นักโกหกสะพรั่งกลัวความจริง)

bear -- to suffer ; animal : Try to **bear up** under the pressure.

จงเหี้ยมหาญต่อแรงกดดัน (อุปสรรค)

bare [แบ] เป็น adjective มีความหมายมากมายเช่น

-- uncovered (ไม่มีอะไรปกคลุม) bare hill (เขาหัวโล้นไม่มีต้นไม้ปกคลุม)

-- empty (ว่าง) หรือ not furnished (ไม่มีเครื่องเรือนตกแต่ง) เช่น The room was bare of furniture.

-- naked (เปลือยเปล่า) หรือ not clothed (ไม่สวมเสื้อผ้า)

เช่น barefoot (เท้าเปล่าไม่สวมรองเท้าหรือถุงเท้า)

bareheaded ไม่สวมหมวก

barefaced เบ็ดเผย ปราศจากความอาย

bear [แบ] เป็น noun หมายถึง "หมี" หรือคนที่แข็งแรงแต่มีอาการเซื่องซำงุ่มง่าม

เหมือนหมี ถ้าเป็น verb มีความหมายหลายประการเช่น

-- carry (ลาก จูง นำ รับน้ำหนัก)

It takes two men to **bear** that stone.

ต้องใช้คนถึงสองคนแบก (กลิ้ง) หินก้อนนั้นไปได้

That board is too thin to **bear** your weight.

กระดานแผ่นนั้นบางเกินจะรับน้ำหนักตัวของคุณได้

-- endure (อดทน)

He cannot **bear** any more pain.

เขาอดทนต่อความเจ็บปวดไม่ไหวแล้ว

I can't **bear** that man.

ฉันทนชอบเขาต่อไปไม่ไหว (ชังน้ำหน้า)

-- bring forth ; produce (ให้ผล)

This tree **bears** fine apples.

แอปเปิ้ลต้นนี้ให้ผลงาม (ทั้งดีและสวย)

-- lean heavily on, press down on (ให้แบกภาระ)

Taxation **bears** hard on the poor.

การเก็บภาษีเป็นภาระหนักอึ้งของคนจน

beach—sandy shore : The sand on the **beach** was white.

ทรายบนหาดทรายสีขาวมุ้ง

beech—tree : The **beech** tree shaded the house.

ต้นไม้ (ชนิดหนึ่งจำพวกมะเดื่อ) ให้ร่มเงาแก่บ้าน

beat—strike ; conquer: We **beat** him by the score of two to one.

เราเอาชนะเขาโดยคะแนน 2:1

beet—vegetable : We enjoyed **beet** soup in camp.

เราออกพอใจกับ บีทชุปในค่ายพัก

สังเกต : คำ beach และ beech ลงท้ายด้วย -ch ต้องออกเสียงสั้นมีเสียง [--เซอะ]

ฉะนั้นจึงต้องออกเสียง [บีส หรือ บี-เซอะ]

: คำ beat และ beet ลงท้ายด้วย -t มีเสียง [-เทอะ] สั้นและเบา อ่าน
[บีท หรือ บี-เทอะ]

คำที่ก่อให้เกิดการใช้สับสนกันมีอีกมากมาย ไว้เขียนกันในฉบับต่อไปก่อนจะจบสำหรับเล่มนี้ขอเสนอแบบฝึกหัดเลือกคำเติมในประโยคให้ถูก เช่น

CAPITAL – CAPITOL

- a. Bangkok is the _____ of Thailand.
- b. We visited the National _____ in Washington.

ไขความ : capital -- the chief city = เมืองหลวง

capitol -- building = ตึก

หมายถึงตึกประชุมรัฐสภาอย่างในสหรัฐ หรือ กรุงโรม

: a เติม capital

: b เติม Copitol

ทำแบบทดสอบครบ 5 ข้อแล้วจึงดูภาคไขความ

1. ACCEPT -- EXCEPT

- a. We shall _____ applications on Friday.
- b. This homework is correct _____ for two mistakes.

2. ADDITION -- EDITION

- a. This is the fourth _____ of Hemingway's new novel.
- b. John is a welcome _____ to this honor class.

3. ADVICE -- ADVISE

- a. His _____ is very useful to me.
- b. He _____ me to solve the equation.

4. EFFÉCT — EF'FECT

a. The difference shades of blue create a beautiful _____

b. The failing mark will _____ your average.

5. AISLE — ISLE

a. The bride walked down the _____ to the altar.

b. I should like to spend my vacatiyn on a beautiful _____.

ภาคไขความ

คำตอบคงหาไม่ยากถ้ามีการไขความของคำศัพท์ไว้ ผู้เขียนจึงขอเสนอไว้สั้น ๆ ดังนี้

accept	— v.	= receive (รับ)
except	— prep.	= leaving out (นอกจาก ไม่รวม ยกเว้น)
addition	— n.	= increase (การเพิ่มจำนวน)
edition	— n.	= printing (การพิมพ์)
advice	— n.	= counsel, information given (การแนะนำ)
advise	— v.	= to notify, give information (แนะนำให้ความรู้)
efféct	— v.	= to bring about a reason (ก่อให้เกิดผล ทำให้ลงเอย)
éffect	— n.	= a result (ผล)
aisle	— n.	= a passage between rows of seats (ทางเดินช่วง ระหว่างที่นั่งในโรงมโหรีสพหรือในโบสถ์ คำนี้อ่านออกเสียง เป็น [ail] หรือ โอล)
isle	— n.	= a small island (เกาะเล็ก ๆ) ทั้งสองคำออกเสียง [ail] หรือ [ไอล]

ข้อมูลทางสถิติกับราชการพลเรือนไทย

พุทธพจน์ มณีศรี

คุณประโยชน์ของข้อมูลทางสถิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับราชการพลเรือนไทย นั้น เห็นจะไม่จำเป็นต้องกล่าวในที่นี้ เพราะเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว จุดมุ่งหมายในการเขียนเรื่องนี้ ต้องการจะเน้นเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลทางสถิติไว้ใช้ในราชการพลเรือนไทย

การเก็บตัวเลขในราชการพลเรือนไทยนั้น มักจะไม่ค่อยได้รับการเหลียวแลและให้ความร่วมมือมานานมาแล้ว และเมื่อจำเป็นจะต้องเก็บตัวเลขหรือต้องให้ความร่วมมือจริงๆ ก็ทำอย่างเสียไม่ได้ บางครั้งก็มีการยกเมฆ (make up) กันขึ้น เพื่อจะให้งานสำเร็จไปโดยเร็ว โดยไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้อง

เราลองมองดูสาเหตุเบื้องต้น นักเรียนไทยของเราตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้สึกในการใช้ตัวเลขให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร เด็กนักเรียนมักไม่ค่อยสนใจว่าในโรงเรียนที่ตนเรียนมีครูกี่คน มีนักเรียนกี่คน เป็นผู้ชายเท่าไร เป็นผู้หญิงเท่าไร เมื่อโตขึ้นกว่าที่นักเรียนจะต้องเกี่ยวข้องกับตัวเลขในชีวิตประจำวันก็มีมากขึ้น แต่ความสนใจในการใช้ตัวเลขไม่

ได้สูงขึ้นตามไปด้วย มีน้อยคนที่จะทราบถึงตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่นขนาดของจังหวัดที่ตนอยู่ ประชากรของจังหวัด อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดของจังหวัดที่ตนอยู่ ทั้งนี้เพราะไม่ได้รับการปลูกฝังให้เห็นถึงความความสำคัญของข้อมูลเหล่านั้น และไม่ทราบว่าตัวเลขเหล่านั้นจะมีประโยชน์อย่างไร

ลองหันมาดูประเทศที่เจริญแล้ว ตัวอย่างเช่นสหรัฐอเมริกา เด็กนักเรียนของเขาได้รับการปลูกฝังให้รักที่จะรู้ตัวเลขรอบตัวของเขาตั้งแต่เล็ก ๆ เขาสามารถตอบได้ทันทีเมื่อมีผู้ถามถึงขนาดและจำนวนพลเมืองของรัฐของเขา อุณหภูมิสูงสุดต่ำสุดของรัฐ จำนวนนักเรียนในโรงเรียนของเขา มาตรฐานการศึกษาของคนในรัฐ เพราะเขาเห็นว่าข้อมูลเหล่านั้นมีประโยชน์ต่อเขาในการที่เขาจะอธิบายให้คนอื่นทราบอย่างเต็มปากถึงลักษณะของโรงเรียน ความภูมิใจ หรือความน้อยเนื้อต่ำใจในรัฐของเขา เช่นเขาอาจจะพูดว่ารัฐของเขาเป็นรัฐที่ใหญ่ที่สุด โดยมีตัวเลขสนับสนุน รัฐของเขาให้การศึกษากับบุคคลในรัฐของเขาดีที่สุดในที่สุด โดยมีตัวเลขสนับสนุนถึงเปอร์เซ็นต์ของผู้ได้รับการศึกษา จบชั้น

ประถมศึกษามัธยมศึกษา และชั้นปริญญา รัฐของเขาน่าอยู่ เพราะอดเหตุมิไม่ร้อนและไม่หนาวจนเกินไป อย่างนี้เป็นต้น

วกกลับมาถึงราชการพลเรือนไทย นอกจากการที่ไม่ได้ปลูกฝังให้เด็กได้รักที่จะเก็บตัวเลข และใช้ตัวเลขให้เป็นประโยชน์แล้ว ยังมีสาเหตุอื่นอีกหลายประการ เท่าที่ผู้เขียนประสบอยู่และรู้สึกว่าสำคัญมี ๕ ประการคือ

๑. ไม่มีเก็บสถิติ คนส่วนใหญ่ คิดว่างานเก็บตัวเลข เป็นงานง่าย ๆ ใช้เสมือนเก็บก็ได้ แต่แท้ที่จริง การเก็บตัวเลขที่ดี ไม่ใช่เป็นของง่ายนัก มีเทคนิคสลับซับซ้อนพอควร ซึ่งบางครั้งเสมือนไม่สามารถปฏิบัติงานเก็บตัวเลขให้บรรลุผลดีได้ บางครั้งการเก็บตัวเลขก็ไม่ได้เก็บอย่างถูกต้อง หรือมีความรับผิดชอบในการเก็บตัวเลขให้ถูกต้องน้อย ส่วนผู้ที่ทราบถึงเทคนิคการเก็บตัวเลขและมีความรับผิดชอบสูงในการที่จะให้ตัวเลขที่เก็บได้ถูกต้อง ก็ไม่อยากจะคลุกคลีกับตัวเลข และไม่อยากจะถ่ายทอดเทคนิคตลอดจนการเน้นถึงความรับผิดชอบในการเก็บตัวเลขให้เสมือนได้ทราบและถือปฏิบัติ เพราะไม่อยากจะคนอื่นดูถูกตนว่าปฏิบัติหรือคลุกคลีกับงานง่าย ๆ

๒. มีผลงานน้อย การเก็บตัวเลขทางสถิตินั้น ได้ผลงานน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับงานอื่น บางครั้งใช้เวลาเก็บตัวเลขถึง ๑ เดือน

แต่ได้ผลงานเพียงหนึ่งหน้ากระดาษเท่านั้น ทำให้ผู้บังคับบัญชา (ที่ไม่พยายามเข้าใจ) เห็นว่าบุคคลที่เก็บตัวเลขปฏิบัติงานไม่เต็มที่เพราะมีผลงานน้อย ผู้ที่เก็บตัวเลขก็หมดความพยายามที่จะเก็บ สู้ไปปฏิบัติงานอย่างอื่นที่มีปริมาณมาก (ในสายตาของผู้บังคับบัญชา) ไม่ได้

งานเก็บตัวเลขที่มีผลงานสูง เห็นจะมีอยู่อย่างเดียว คือการเก็บสถิติหนังสือเข้าออกของสำนักงานของตน

๓. ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นความสำคัญ ข้อนี้เกี่ยวโยงกับข้อ ๒ ด้วย นอกจากนั้นผู้บังคับบัญชารายคนที่ไม่เห็นความสำคัญของตัวเลข ไม่พยายามใช้ผลจากการวิเคราะห์ห้วงจ้ยตัวเลขมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวินิจฉัยสั่งการ อย่างไรก็ดีตามยังมีผู้บังคับบัญชาอีกหลายคน que เห็นความสำคัญของตัวเลข และอยากจะได้ตัวเลข ข้อมูลหรือสถิติต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและวินิจฉัยสั่งการ แต่เมื่อใช้ข้อมูลที่เจ้าหน้าที่รวบรวมมาให้ ซึ่งไม่ถูกต้องและไม่ตรงกับความเป็นจริงทำให้การวางแผนหรือการวินิจฉัยสั่งการผิดพลาด ก็เลยเลิกใช้

๔. ขาดการวางแผน ราชการพลเรือนไทย ยังขาดการวางแผนว่าตัวเลขชนิดไหนควรหรือไม่ควรที่จะเก็บ และเก็บไว้แล้ว ใช้ประโยชน์ได้อย่างไร เมื่อถึงคราวต้องการจะเก็บตัวเลข บาง

ครั้งที่เก็บตัวเลขย้อนหลัง ๓-๔ ปี ทำให้เกิดความยุ่งยากในการเก็บ

๕. ขาดความร่วมมือ ถึงแม้จะมีสาเหตุดังกล่าวแล้ว ก็ยังมีบุคคลที่พยายามแก้ไขสาเหตุเหล่านี้ และพยายามเก็บตัวเลขที่จำเป็นมาใช้ประโยชน์ในราชการพลเรือน แต่บุคคลที่ไม่อยากเก็บตัวเลขและไม่พยายามให้ความร่วมมือมีมากกว่า ทำให้ผู้ต้องการเก็บ เกิดคิดความท้อถอย ท้อแท้ใจ และเลิกเก็บตัวเลขไปในที่สุด

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ทำให้การเก็บตัวเลขที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อราชการพลเรือน ไม่ดำเนินไปได้ด้วยดีเท่าที่ควร ผู้เขียนอยากจะเน้นว่า

ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่เราจะได้ปลุกยั้งให้เยาวชนรู้จักการเก็บตัวเลขและใช้ตัวเลขให้เป็นประโยชน์

ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง จะเห็นความสำคัญของการเก็บตัวเลขและเข้าใจถึงวิธี

การเก็บตัวเลข

ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่เราจะเปลี่ยนแนวความคิด (Concept) ของการเก็บตัวเลขว่าไม่ใช่งานที่ไร้เกียรติ

ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่จะได้มีการวางแผนเก็บตัวเลขหรือข้อมูลที่จำเป็นต่อทางราชการเป็นรายเดือนหรือรายปีเพื่อก่อให้เกิดความสดวกในการเก็บ

ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่เราควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการเก็บตัวเลข

ที่สำคัญที่สุด ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่เราจะแก้ปัญหาด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์ (Scientific method) แทนการใช้สามัญสำนึก (Common Sense)

หากข้อเขียนนี้ สามารถกระตุ้นให้ท่านรักที่จะวางแผน เห็นความสำคัญ และเห็นว่ากาเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์มีความจำเป็นแล้ว ผู้เขียนจะรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง และหวังว่าท่านคงดำเนินการเก็บตัวเลขที่จำเป็นตลอดจนให้ความร่วมมือต่อบุคคลที่ขอความร่วมมือในการเก็บตัวเลขด้วย

บันทึกประวัติ

เรื่องเงินเพิ่มพิเศษช่วยเหลือข้าราชการ

สนิท เกษะศรี รวบรวม

การจ่ายเงินเพิ่มพิเศษช่วยเหลือข้าราชการ นอกเหนือจากเงินเดือนที่ได้รับอยู่นั้นได้มีระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินเพิ่มพิเศษ ตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

๑. ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้จ่ายเงินเพิ่มพิเศษให้เฉพาะข้าราชการชั้นผู้น้อยดังนี้ คือ ผู้ที่เงินเดือนต่ำกว่า ๕๐ บาท ให้เพิ่มให้คนละ ๔ บาท เริ่มจ่ายให้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๘๖ เป็นต้นไป

๒. รัฐบาลเดียวกันต่อมา ได้เปลี่ยนเกณฑ์จ่ายใหม่ดังนี้
เงินเดือน ๕๐ บาทลงไป เป็นสไลด์ให้ ๕ บาท มีครอบครัว ๑๐ บาท
เงินเดือนสูงกว่า ๕๐-๑๐๐ บาท มีครอบครัวหรือบุตรให้ ๑๐ บาท
เงินเดือนสูงกว่า ๑๐๐-๒๐๐ บาท ถ้ามีบุตรให้ ๑๐ บาท
ถ้าข้าราชการทั้งสามมีภรรยา ให้สามีฝ่ายเดียว

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๘๗ เป็นต้นไป

การจ่ายโดยถือเกณฑ์มีครอบครัวหรือบุตรนั้น ทางคลังไม่มีทางตรวจสอบและควบคุมได้ และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ต่อมาจึงได้ยกเลิกเสีย โดยจ่ายให้แก่ข้าราชการเป็นรายตัว

๓. สมัยรัฐบาลนายควง อภัยวงศ์ ได้เปลี่ยนเกณฑ์จ่ายใหม่ดังนี้
เงินเดือน ๒๐ บาทลงมา ให้เหี้ยมตัว
เงินเดือน ๒๒-๕๕ บาท ให้ ๒๐ บาท
เงินเดือน ๖๐-๑๐๐ บาท ให้ ๑๕ บาท
เงินเดือน ๑๒๐-๒๐๐ บาท ให้ ๑๐ บาท
สูงกว่า ๒๐๐ บาท ไม่มีเงินเพิ่ม
โดยเริ่มจ่ายให้ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๘๗ เป็นต้นไป

๔. รัฐบาลเดียวกันต่อมา ได้เปลี่ยนเกณฑ์จ่ายใหม่ดังนี้

เงินเดือน ๒๐ บาท ลงมา เพิ่มให้สองเท่าตัวเป็น ๓ เท่า

เงินเดือน ๒๒—๑๒๐ บาท ให้ ๔๐ บาท

เงินเดือน ๑๓๐—๒๔๐ บาท ให้ ๕๐ บาท

เงินเดือน ๒๖๐—๓๒๐ บาท ให้ ๖๐ บาท

เงินเดือน ๓๕๐—๖๐๐ บาท ให้ ๗๐ บาท

เงินเดือน ๖๐๐ บาทขึ้นไป ให้ ๘๐ บาท

ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๘๘ เป็นต้นไป ครังนี้จ่ายให้แก่ข้าราชการประจำทุกคน
เว้นแต่ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการวิสามัญชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้าง
พลทหารและพลตำรวจเกณฑ์

๕. สมัยรัฐบาลหม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช ได้เปลี่ยนเกณฑ์จ่ายใหม่ดังนี้.—

(จ.พ.)

เงินเดือน ๒๐ บาท ลงมา เพิ่มให้สี่เท่าตัว เป็น ๔ เท่า

เงินเดือน ๒๒—๑๒๐ บาท ให้ ๘๐ บาท

เงินเดือน ๑๓๐—๒๔๐ บาท ให้ ๑๐๐ บาท

เงินเดือน ๒๖๐—๓๒๐ บาท ให้ ๑๒๐ บาท

เงินเดือน ๓๕๐—๖๐๐ บาท ให้ ๑๔๐ บาท

เงินเดือน ๖๕๐ บาท ขึ้นไป ให้ ๑๖๐ บาท

ทั้งนี้ จ่ายให้แก่ข้าราชการประจำเช่นเดียวกับข้อ ๔ และเริ่มจ่ายให้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๘ เป็นต้นไป

๖. สมัยรัฐบาลนายปรีดี พนมยงค์ เห็นว่าเครื่องอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นแก่การ
ครองชีพได้มีราคาสูงขึ้นอีกอย่างมาก จึงเพิ่มเงินเพิ่มพิเศษชั่วคราวให้แก่ข้าราชการอีก แต่เรียกชื่อใหม่ว่า
เงินเพิ่มประจำเดือนชั่วคราว (พ.ช.) โดยวางเกณฑ์จ่ายใหม่ดังนี้

เงินเดือน ๒๐ บาท ลงมา	เพิ่มให้ ๖ เท่าตัว เป็น ๗ เท่า
เงินเดือน ๒๒-๑๒๐ บาท	„ ๑๓๐ บาท
เงินเดือน ๑๓๐-๒๕๐ บาท	„ ๑๕๐ บาท
เงินเดือน ๒๖๐-๓๒๐ บาท	„ ๒๕๐ บาท
เงินเดือน ๓๕๐-๖๐๐ บาท	„ ๓๐๐ บาท
เงินเดือน ๖๕๐ บาท ขึ้นไป	„ ๔๐๐ บาท

ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๔๔ เป็นต้นไป

๗. เงินเดือนเพิ่มขึ้น แต่เดิมมาได้จ่ายให้แก่ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการวิสามัญชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้าง แต่ครั้งนี้ได้จ่ายให้แก่ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ส่วนข้าราชการวิสามัญชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้างนั้น คณะกรรมการพิจารณาปัญหา ข้าราชการวิสามัญชาวต่างประเทศที่รัฐบาลชดเชยค่าง อภัยวงศ์ ตั้งขึ้น เห็นสมควรเพิ่มให้ร้อยละ ๗๕ ของเงินเดือน แต่คณะรัฐมนตรีชุดนั้นยังไม่ทันได้พิจารณา ก็พอดีเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ และรัฐบาลต่อมา ได้อนุมัติให้จ่ายเงินเพิ่มแก่ข้าราชการวิสามัญชาวต่างประเทศที่มีสัญญาจ้างร้อยละ ๗๕ ของเงินเดือน แต่ไม่เกินเดือนละ ๑๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๔๔ เป็นต้นไป จนกระทั่งถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๕๐ จึงได้เปลี่ยนแปลงใหม่ โดยให้ได้รับอัตราเดียวกับข้าราชการไทย

๘. แต่ก่อนพลทหาร พลตำรวจ และพลตำรวจอาสา ไม่ได้รับเงินเพิ่ม แต่ได้จ่ายเงินช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูให้ (ต่อมาเรียกว่า เงินบำรุงความสุข) รัฐบาลนายปรีดี พนมยงค์ ได้เพิ่มเงินให้ พลทหาร พลตำรวจ และพลตำรวจอาสา คนละ ๑๐ บาท นอกจากนั้นผู้ซึ่งได้รับเบี้ยหวัดและบำนาญ ซึ่งไม่เคยได้รับเงินเพิ่มเลย ก็ได้เงินเพิ่มอีก ๓๐ % ของเบี้ยหวัดหรือบำนาญ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๔๔ เป็นต้นไป

๙. รัฐบาลหลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ได้เปลี่ยนเกณฑ์จ่ายเงินเพิ่มใหม่ดังนี้

เงินเดือน ๒๐ บาท ลงมา	ให้ ๗ เท่าตัว เป็น ๘ เท่า
เงินเดือน ๒๒-๑๒๐ บาท	ให้ ๑๕๕ บาท
เงินเดือน ๑๓๐-๒๕๐ บาท	ให้ ๒๑๐ บาท
เงินเดือน ๒๖๐-๓๒๐ บาท	ให้ ๒๕๐ บาท

เงินเดือน ๓๕๐—๖๐๐ บาท ให้ ๓๕๐ บาท

เงินเดือน ๖๕๐ บาทขึ้นไป ให้ ๕๐๐ บาท

๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

๑๐. รัฐบาลหลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ (ครั้งที่ ๒) ได้เปลี่ยนหลักการจ่ายใหม่ดังนี้

ก. เงินเดือน ๓๐ บาทลงไป เพิ่มให้อีก ๒๐๐ % ของเงินเดือนหรือค่าจ้าง

.. ๓๔—๕๐ บาท .. ๑๕๐ %

.. ๕๕—๘๐ บาท .. ๑๘๐ %

.. ๘๐—๒๐๐ บาท .. ๑๗๐ %

.. ๒๒๐—๓๕๐ บาท .. ๑๖๐ %

.. ๔๐๐—๗๐๐ บาท .. ๑๕๐ %

.. ๘๐๐—๑๐๐๐ บาท .. ๑๕๐ %

.. ๑๒๐๐ บาท .. ๑๒๐ %

.. ๑๗๐๐—๒๐๐๐ บาท .. ๑๐๐ %

นอกจากนี้ให้ค่ายังชีพอีกคนละ ๑๕๐ บาท

ข. พืชอาหาร พืชตำรวจเกณฑ์ และพืชตำรวจอาสา ให้เพิ่มให้ ๒๐๐ % ของเงินเดือน และเพิ่มให้อีกคนหนึ่งเดือนละ ๑๐ บาทอีกโสดหนึ่ง

๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

๑๑. นอกจากการช่วยเหลือโดยจ่ายเงินเพิ่มประจำเดือนชั่วคราวแล้ว ยังได้ช่วยเหลือโดยชำระภาษีเงินได้จากเงินเดือนและเงินเพิ่มประจำเดือนชั่วคราวแทนให้ และรัฐบาลออกค่าเล่าเรียนให้แก่บุตรข้าราชการที่เล่าเรียนในชั้นประถมและมัธยมศึกษา คือโรงเรียนรัฐบาลไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน โรงเรียนเอกชนออกให้ครั้งหนึ่ง ส่วนข้าราชการเบี้ยหวัดบ้านานู ถ้าบุตรเล่าเรียนอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล ก็ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน ส่วนโรงเรียนเอกชนต้องเสียเอง โดยทางราชการออกให้ครั้งหนึ่ง

๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๐ เป็นต้นไป

๑๒. รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เพิ่มเงินยังชีพ (ย.ช.) ให้แก่ข้าราชการที่รับราชการประจำอยู่ในจังหวัดสงขลา, บัตตานี, ยะลา, นราธิวาส และสตูล ดังนี้

ก. ผู้ว่าราชการภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ให้เพิ่มอีกคนหนึ่ง เดือนละ ๑๐๐ บาท

ข. ข้าราชการอื่น ๆ ให้เพิ่มอีกคนหนึ่งเดือนละ ๕๐ บาท

ค. ถ้าได้รับสั่งให้ไปปราบโจรผู้ร้าย นอกจากได้เพิ่มในข้อ ข. ให้ได้เพิ่มอีกคนหนึ่ง เดือนละ ๕๐ บาท คิดตามรายวันที่ไปปราบปราม

ง. ข้าราชการจังหวัดอื่นที่ไปช่วยราชการใน ๕ จังหวัด ตั้งแต่ ๑ เดือนขึ้นไป ให้ได้รับเงิน ย.ช. เหมือนเช่นเดียวกันด้วย
ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๙๑ เป็นต้นไป

๑๓. รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เพิ่มเงินให้แก่ข้าราชการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

รัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทน ให้คนหนึ่งเดือนละ ๑๐๐๐ บาท

เลขาธิการรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรี ที่ไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทนให้คนหนึ่งเดือนละ ๕๐๐ บาท

ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๔๙๑ เป็นต้นไป

๑๔. รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เพิ่มเติมเกณฑ์คิด พ.ค. สำหรับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่ ดังนี้

เงินเดือน	๙๕ บาท	เพิ่มให้อีก	๑๗๕ /	ของเงินเดือน
„	๓๔๐ บาท	„	๑๕๕ /	„
„	๗๕๐ „	„	๑๕๕ /	„
„	๑๐๐๐ „	„	๑๒๕ /	„
„	๑๓๐๐ „	„	๑๑๓ /	„
„	๑๕๐๐ „	„	๑๐๖ /	„
„	๑๕๐๐ ขึ้นไป	„	๑๐๐ /	„

ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๙๒ เป็นต้นไป

๑๕. พลทหารและพลตำรวจเกณฑ์ใน ๕ จังหวัดภาคใต้ ได้รับเงินเพิ่มอีกคนละ ๔ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๒ เป็นต้นไปส่วนผู้ที่ไปปราบปรามโจรผู้ร้ายเพิ่มอีก ๔ บาท เลือดยตามรายวันที่ไปปราบปราม

๑๖. รัฐบาลจอม ป. พิบูลสงคราม ได้เพิ่มเงิน ย.ช. ให้ข้าราชการจากคนละ ๑๕๐ บาท เป็น ๒๐๐ บาท เว้นแต่ข้าราชการการเมือง ได้แก่ รัฐมนตรี เลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรี หรือสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนพลทหารเกณฑ์และพลตำรวจเกณฑ์ให้เพิ่มจากคนละ ๑๐ บาท เป็น ๑๕ บาท

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๙๒ เป็นต้นไป

กบยกเลิกการให้ พค. ย.ช. แก่ข้าราชการไทยที่รับราชการประจำอยู่ในต่างประเทศซึ่งได้เงินเพิ่มพิเศษประจำตำแหน่งอยู่แล้ว เว้นแต่กรณีรับเงินเดือนของสามีอยู่ในประเทศไทย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๙๒ เป็นต้นไป

๑๗. รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เปลี่ยนแปลงเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ.พ.) ให้แก่ข้าราชการใหม่

สำหรับพลทหาร พลตำรวจเกณฑ์ พลตำรวจอาสา เพิ่มให้อีก ๓ เท่าของเงินเดือน และเพิ่มให้อีกเดือนละ ๒๕ บาท อีกโสดหนึ่งด้วย จึงเท่ากับเพิ่มให้ดังนี้

เงินเดือน	๔ บาท	เพิ่มให้อีก	๓๗ บาท
„	๖ „	„	๔๓ บาท
„	๘ „	„	๕๙ „
„	๑๐ „	„	๕๕ „
„	๑๒ „	„	๖๑ „
„	๑๔ „	„	๖๗ „
„	๑๖ „	„	๑๓ „
„	๑๘ „	„	๗๙ „
„	๒๐ „	„	๘๕ „

ส่วนข้าราชการเบี้ยหวัดบ้านานาญเพิ่มให้ดังนี้

เบี้ยหวัดบ้านญาติตั้งแต่เดือนละ ๕ บาทลงมา ให้ได้รับเงินเพิ่ม ๕๐ %						
ส่วนที่เกินเดือนละ ๕ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐ บาท ให้ได้รับเงินเพิ่ม ๕๐๐ %						
..	๑๐	๒๐	..	๓๐๐ %
..	๒๐	๕๐	..	๒๐๐ %
..	๕๐	๑๐๐	..	๑๕๐ %
..	๑๐๐	๒๐๐	..	๑๒๕ %
..	๒๐๐	๔๐๐	..	๑๐๐ %
..	๓๐๐	๖๐๐	..	๘๐ %
..	๖๐๐	..	ขึ้นไป		..	๖๐ %

นอกจากนี้ยังหักเงินสะสมไว้เป็นรายเดือน คนหนึ่ง เดือนละ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน แต่อย่างสูงไม่เกินคนหนึ่งเดือนละ ๑๐๐ บาท เงินสะสมนี้รัฐบาลคิดดอกเบี้ยให้ ๒ เปอร์เซ็นต์ของยอดเงินเมื่อสิ้นปีแต่ละปี และจ่ายให้เมื่อเวลาพ้นจากราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๙๓ เป็นต้นไป

๑๔. รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้เปลี่ยนแปลงเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว

(พ.) ให้แก่ข้าราชการใหม่

สำหรับพลทหาร พลตำรวจเกณฑ์ หรืออาสา เพิ่มให้เดือนละ ๖ เท่าของเงินเดือนและอีก ๓๐ บาท จึงเท่ากับเพิ่มให้ดังนี้

เงินเดือน	๔ บาท	เพิ่มให้อีก	๕๔ บาท
..	๖	๖๖ ..
..	๘	๗๘ ..
..	๑๐	๙๐ ..
..	๑๒	๑๒๐ ..
..	๑๔	๑๐๕ ..
..	๑๖	๑๒๖ ..
..	๑๘	๑๓๘ ..
..	๒๐	๑๕๐ ..

ส่วนข้าราชการเบี้ยหวัดบ้านานู เพิ่มให้ดังนี้

เบี้ยหวัดบ้านานูตั้งแต่เดือนละ ๕ บาทลงมา ให้รับเงิน พ. ๘๐๐%

ส่วนที่เกินเดือนละ ๕ บาท แต่ไม่เกิน	๑๐ บาท	ให้รับเงิน พ. ๗๐๐%
„ ๑๐ „ „	๒๐ „ „	๖๐๐%
„ ๒๐ „ „	๕๐ „ „	๕๐๐%
„ ๕๐ „ „	๑๐๐ „ „	๔๐๐%
„ ๑๐๐ „ „	๒๐๐ „ „	๓๐๐%
„ ๒๐๐ „ „	๔๐๐ „ „	๒๐๐%
„ ๒๐๐ „ „	๖๐๐ „ „	๑๐๐%
„ ๖๐๐ „ „	๘๐๐ „ „	๕๐%
„ ๘๐๐ „ „	ขึ้นไป	๘๐%

นอกจากนี้ยังหักเงินสะสมเพิ่มขึ้นเป็นคนหนึ่งเดือนละ ๒๐% ของเดือนเดิม โดยไม่กำหนดอัตราขั้นสูงของจำนวนเงินสะสมเหมือนแต่ก่อน คิดดอกเบี้ยให้ ๒ เปอร์เซ็นต์ต่อปีและจ่ายให้เมื่อพ้นจากราชการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๙๕ เป็นต้นไป

๑๙. รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้พิจารณาเปลี่ยนแปลงเงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราวสำหรับผู้ที่ได้รับเงินในงบประมาณเบ็ดเสร็จบ้านานูใหม่ โดยให้ได้รับรับเงินเพิ่มของบ้านานูเพิ่มขึ้นอีก ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๔๙๔ ให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาวางระเบียบให้ทันในปีที่ ๒๕ ศตวรรษ แห่งพระพุทธศาสนา แต่ยังไม่ทันได้วางระเบียบก็พอดีเกิดรัฐประหารเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๙๐

๒๐. สมัยรัฐบาล นายพจน์ สารสิน ได้วางระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มสำหรับผู้ออกรับเบี้ยหวัด บ้านานูขั้นใหม่ (พ.บ.) ตามเกณฑ์ดังนี้ คือ

เบี้ยหวัด	บ้านานู	ตั้งแต่เดือนละ	๕	บาทลงมา	ให้ได้รับเงินเพิ่ม	๑,๕๐๐ /	
	ส่วนที่เกินเดือน	๕	บาท	แต่ไม่เกิน	๑๐ บาท	ให้ได้รับเงินเพิ่ม	๑,๒๐๐ /
..	๑๐	๒๐	๘๕๐ /
..	๒๐	๕๐	๖๕๐ /
..	๕๐	๒๐๐	๕๕๐ /
..	๒๐๐	๕๐๐	๓๐๐ /
..	๕๐๐	๖๐๐	๒๐๐ /
..	๖๐๐	๘๐๐	๑๕๐ /
..	๘๐๐	..	ขึ้นไป		๘๐ /

สำหรับข้าราชการผู้ซึ่งออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับบำเหน็จ หรือบำเหน็จแทนบ้านานูก็มีสิทธิได้เงินเพิ่มครึ่งหนึ่งของเงิน พ. ของเงินเดือนที่ได้รับอยู่คูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ เช่นข้าราชการได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้าย ๑๐๐ บาท มีเวลาราชการ ๑๐ ปี จะได้รับบำเหน็จตามพระราชบัญญัติ ฯ และเงินเพิ่ม (พ.บ.) ดังนี้

ก. บำเหน็จตามพระราชบัญญัติ $= ๑๐๐ \times ๑๐ = ๑,๐๐๐$ บาท

ข. เงิน พ.บ. ตามระเบียบนี้

เงินเดือน ๑๐๐ บาท จะได้รับเงิน พ.

$= ๗๐๐$ บาท

ครึ่งหนึ่งของเงิน พ.

$= ๓๕๐$ บาท

คูณด้วยจำนวนปีเวลาราชการ

$= ๓๕๐ \times ๑๐$

$= ๓,๕๐๐$ บาท

รวมจะได้รับทั้งสิ้น

$= ๔,๕๐๐$ บาท

๕๕๕
ทรงตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๐ เป็นต้น

๒๑. รัฐบาล นายพจน์ สารสิน ได้วางระเบียบการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยให้ข้าราชการวิสามัญได้รับเงินทดแทนมากขึ้นกว่าเดิมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๐ เป็นต้น

๒๒. รัฐบาล จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้วางระเบียบให้รวมเงินเดือนข้าราชการกับเงิน พ. เข้าด้วยกัน และวางระเบียบการเบิกจ่ายเงินเพิ่มสำหรับผู้ได้รับเงินในงบประมาณเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญชั้นใหม่

สำหรับข้าราชการ เมื่อรวมเงินเดือนกับเงิน พ. เข้าด้วยกันแล้ว คงได้ดังนี้

ชั้นจัตวาได้รับตั้งแต่ ๕๕๐ บาท ถึง ๙๐๐ บาท

ชั้นตรี ,, ๗๕๐ ,, ,, ๑,๒๐๐ ,,

ชั้นโท ,, ๑,๒๐๐ ,, ,, ๒,๖๕๐ ,,

ชั้นเอก ,, ๒,๑๕๐ ,, ,, ๒,๓๐๐ ,,

ชั้นพิเศษ ,, ๔,๓๐๐ ,, ,, ๓,๐๐๐ ,,

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ เป็นต้นไป.

๒๓. รัฐบาลจอมพล ถนอม กิตติขจร ได้พิจารณาปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการชั้นใหม่ โดยกำหนดให้ข้าราชการชั้นจัตวาได้รับตั้งแต่ ๕๕๐ บาท ถึง ๑,๓๐๐ บาท

ชั้นตรี ,, ๘๕๐ ,, ,, ๑,๘๐๐ ,,

ชั้นโท ,, ๑,๓๐๐ ,, ,, ๓,๐๕๐ ,,

ชั้นเอก ,, ๒,๗๕๐ ,, ,, ๕,๐๐๐ ,,

ชั้นพิเศษ ,, ๔,๔๐๐ ,, ,, ๘,๖๐๐ ,,

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นไป

ปัญหากฎหมาย ปัญหาคลัง

ปัญหากฎหมาย

ผู้ตอบ.

เสริมสุข โกวิทวานิช

นิติกรเอก กองวินัยและเรื่องราว

อธิบดีสืบเสาะวรรณคดี

วิทยาการโท กองระเบียบข้าราชการ

ชนะ อินสว่าง

ผู้ช่วยหัวหน้ากอง กองวินัยและเรื่องราว

ชัยณรงค์ ละออฉนวน

หัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขานุการ

สำนักงาน ก. พ.

ตอบข้าราชการชั้นตรีผู้จบวิชาชีพหลักสูตร ๕ ปี

ผมเป็นสมาชิกของวารสารข้าราชการมาประมาณ ๓ ปีแล้ว เพราะสนใจในบทความ และความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากในเล่ม ในฐานะที่เป็นข้าราชการคนหนึ่ง และรับรองได้ว่าขยันทำงาน ปีทั้งปี ไม่เคยขาดงานเลย และตั้งใจทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของงาน แต่ก็มีข้อข้องใจอยากจะเรียนถามท่านผู้รู้

ถาม ในกรณีที่ขอปรับชั้นให้สูงขึ้น (ชั้นตรีเป็นชั้นโท) ทาง ก.พ. ยึดถืออะไรเป็นเกณฑ์ เพราะผมเรียนสำเร็จวิชาชีพชั้นสูงหลักสูตร ๕ ปี จากวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งถ้าเทียบเวลาเรียนแล้ว ก็จะน้อยกว่าพวกที่เรียนจบปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี เทียบปีเดียวเท่านั้น แต่เวลาขอปรับเป็นชั้นโท ขอแล้วขออีกไม่ได้สักปี ตรงข้ามกับเด็กจบปริญญาตรี (สี่ปี) ซึ่งทำงานครบปีก็ขอได้ทันที ทั้ง ๆ ที่ทำงานอะไรยังไม่เป็นเลย ซึ่งการทำงานราชการนี้ผมคิดว่าผู้ที่จบวิชาชีพชั้นสูงบางคนก็มีอะไรที่ดีกว่าผู้จบปริญญาตรีด้วยซ้ำ ตามที่ผมคิดที่กรมของผม จบปริญญาตรีมาหนึ่งปี ได้เลื่อนเป็นชั้นโท แต่ทำงานไม่เอาไหนเลย มาบ้างไม่มาบ้างจนกระทั่งผมคิดว่า ถ้าเชื่อหลักว่า จบปริญญา ถึงจะได้ชั้นโท ก็ไม่ใช่อีก เพราะพวกอนุปริญญา (เคมีปฏิบัติ) ได้เลื่อนเป็นชั้นเอกแล้วก็หลายคน ในกรมของผมเอง

ด้วยเหตุนี้ จึงอยากให้ท่านช่วยตอบลงในวารสารข้าราชการด้วย ผมรับราชการเป็นชั้นตรีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ จนถึงปี ๒๕๑๓ แล้ว ก็ยังปรับเป็นชั้นโทไม่ได้สักทีทั้ง ๆ ที่ตำแหน่งที่ได้รับมาจดหมาย ก็มีหน้าที่รับผิดชอบมากกว่าพวกที่ได้รับปริญญาตรีเหล่านั้นตั้งมากมาย และมีข้าราชการชั้นตรีชั้นจัตวาและลูกจ้างในความควบคุมหลายคน จนกระทั่งใคร ๆ มักจะเห็นว่า ผมเป็นข้าราชการชั้นโทแล้วตั้งนาน

ตอบ ชอบคุณครับที่ท่านสนใจวารสารของเรา และขอตอบปัญหาของท่านดังนี้ การกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นสูงขึ้น ก. พิจารณาโดยถือปริมาณและคุณภาพของงานเป็นหลัก ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบกับตำแหน่งอื่น ๆ ในส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีลักษณะของงานใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกันเท่าที่จะทำได้ มิได้หมายความว่า ตำแหน่งที่ใช้วุฒิระดับปริญญาจะต้องเป็นชั้นโทได้ทุกตำแหน่ง ดังตัวอย่างที่ท่านยกมา คือพวกอนุปริญญาได้เป็นชั้นเอกแล้วหลายคน ย่อมแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนอยู่แล้วว่าการพิจารณาไม่ได้มุ่งคุณวุฒิของผู้รับเป็นหลัก แต่มุ่งพิจารณาถึงปริมาณ และคุณภาพของงานตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

หวังว่าท่านคงได้อ่านคำตอบนี้ในวารสารข้าราชการฉบับเดือนธันวาคม ซึ่งก็ใกล้ปีใหม่แล้ว คณะผู้ตอบปัญหากฎหมาย จึงขอถือโอกาส อวยพรให้ท่านได้เป็นชั้นโทสมความปรารถนา ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ นี้

ตอบสมาชิกจังหวัดพระนคร

สมมติว่า กรมหนึ่งรับสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี เมื่อประกาศผลการสอบแล้ว ปรากฏว่านาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาสังกัดกรมอื่น สอบแข่งขันได้และถึงลำดับที่จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งชั้นตรีที่ว่าง แต่นาย ก. ต้องการโอนมาบรรจุเพื่อให้เวลาราชการติดต่อกัน จึงขอเรียนถามทางปฏิบัติว่า

ถาม (๑) จะรับโอนนาย ก. มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี เพื่อให้ทดลองปฏิบัติราชการตามความในมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ จะทำได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ครับ

ถาม (๒) ถ้าทำตามข้อ (๑) ได้ จะขัดกับความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ ที่ว่า “การโอนข้าราชการพลเรือนของกระทรวงทุกกระทรวงไปบรรจุต่างกระทรวงในชั้นอันดับ และชั้นที่ไม่สูงกว่าเดิมอาจทำได้” หรือไม่

ตอบ ขัดครับ

ถาม (๓) ถ้าทำตามข้อ (๑) ไม่ได้ จะขออนุมัติ ก.พ. ขอยุบอัตราชั้นตรีลงเป็นอัตราชั้นจัตวาชั่วคราวเพื่อใช้รับโอนนาย ก. มาบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา แล้วพ้ออัตราที่ยุบเป็นชั้นจัตวาชั่วคราวเป็นชั้นตรีตามเดิม บรรจุนาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี เพื่อทดลองให้ปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ จะทำได้หรือไม่เพียงใด และในกรณีเช่นนี้ เคยมีส่วนราชการอื่นทำมาแล้วหรือไม่

ตอบ ความเข้าใจของท่านถูกต้องแล้วครับ และส่วนราชการต่างๆ ก็ได้ทำกันอยู่แล้ว

ถาม (๔) การทำตามข้อ (๑) ผมได้ทราบว่ากระทรวงทบวงกรมอื่นได้ทำกันมานานแล้ว แต่ไม่เห็น ก.พ. หรือกระทรวงการคลังทักท้วง จนปัจจุบันนี้ ข้าราชการดังกล่าวได้เลื่อนเป็นชั้นโทชั้นเอกไปแล้วก็มาก

ตอบ เป็นที่น่าคิดอย่างยิ่งว่า ในการตีความพระราชบัญญัติ กฎและระเบียบต่างๆ น่าจะพิจารณาถึงความสะดวกรวดเร็ว ความคล่องตัว การประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการปฏิบัติงานเรื่องนั้นๆ ถ้าไม่เกิดความเสียหายต่อราชการ ข้าราชการผู้นั้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ตอบมีความเห็นส่วนตัวว่า น่าจะอนุโลมให้ทำได้ เช่นตามตัวอย่างที่ถามมา ถ้าจะทำให้เสียให้เสร็จครั้งเดียวโดยใช้มาตรา มาตรา ๕๒ และมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ไม่น่าจะทำให้ราชการเสียหาย ตัวข้าราชการผู้นั้นก็ได้อะไรพิเศษขึ้น และก็ไม่มีกระทบกระเทือนถึงสิทธิของข้าราชการคนอื่นด้วย

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๒๖๒

ถาม สมมติว่าก่อนปรับปรุงอัตราเงินเดือน ผมได้รับเงินเดือนชั้นโท อันดับ ๒ ชั้น ๑,๘๐๐ บาท ภายหลังปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่แล้ว ปรากฏว่า ชั้นโทชั้น ๑,๘๐๐ บาทเป็นอันดับ ๑ พอถึงงบประมาณ

ใหม่ ผมได้ขึ้นเงินเดือนอีก ๑ ชั้นเป็น ๑,๙๐๐ บาท ซึ่งจะต้องเลื่อนเป็นอันดับ ๒ ผมจะต้องทำปริมาณงานเพื่อเลื่อนเป็นอันดับ ๒ ใหม่หรือไม่ บางคนบอกว่าต้องทำใหม่ บางคนก็บอกว่าไม่ต้องทำ เพราะครูสภาอนุมัติแล้ว เคยมีหนังสือทางราชการออกมาแต่คนบอกจำหนังสือไม่ได้ ผมขอความกรุณาช่วยตอบปัญหาที่ผมเรียนถามด้วยว่า จะต้องทำปริมาณงานใหม่เพื่อข้ามอันดับหรือไม่ หรือไม่ต้องทำ ถ้าไม่ต้องทำมีหนังสือทางราชการอะไร้าง ผมขอให้ลงรายละเอียดหนังสือด้วย

ตอบ โดยที่ปัญหาของท่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้าราชการครู ขอได้โปรดหารือไปทางครูสภาโดยตรง นะครับ สำหรับข้าราชการพลเรือนเรามีหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๐๙๐๔/ว. ๑๕ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๑๑

ตอบ (๑) ไม่มีวิธีใดที่จะทำให้นายชาว มีสิทธิได้รับส่วนแบ่งในบำเหน็จตกทอด นายดำจะ ทำพินัยกรรมไว้ก็ไม่ได้ เพราะบำเหน็จตกทอดไม่ใช่ทรัพย์สินมรดก ตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕ / ๒๕๐๕

(๒) ไม่มีวิธีใดครับ

ตอบสมาชิกจังหวัดขอนแก่น

ผมมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล ดังนี้

ตามหนังสือแจ้งของกระทรวงการคลังที่ ก.ค. ๐๕๐๒ /ว.๓๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๑

ข้อ ๑ ในกรณีสามีภรรยาเป็นข้าราชการทั้งสองคน ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเจ็บป่วย ให้เงินช่วยเหลือทาง สังกัดของผู้ป่วยได้แต่ทางเดียว

ถาม หากผมป่วย ภรรยาผมป่วย บุตรป่วย แม่ผมป่วย ผมจะนำใบสำคัญรับเงินของผมของ ภรรยา ของบุตร ของแม่มาเบิกเอง จะได้หรือไม่ เพราะเบิกทางสังกัดของผู้ป่วยแล้ว คือผมเป็น ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดเหมือนกับภรรยา เนื่องจากมีผู้ตีความหมายแตกต่างกันไป บาง พวกว่า เบิกได้ เพราะเบิกทางสังกัดของผู้ป่วยแล้ว บางพวกว่าไม่ได้ใคร่ป่วยคนนั้นต้องเบิกเอง ถ้ากรณี ผมภรรยาเป็นข้าราชการต่างสังกัด ก็ต้องแยกกันเบิกจริง หรือถ้าผมไม่ได้เบิกให้ตัวผมเองกับแม่ผมด้วย ภรรยาผมจะต้องเบิกเอง แต่ผมเบิกของผมรวมอยู่ด้วย ก็น่าจะเบิกได้

ตอบ คำว่า "ให้เบิกเงินช่วยเหลือทางสังกัดของผู้ป่วย" นั้น หมายถึงตัวผู้ป่วยเบิกของตัวเองเองครับ ฉะนั้น ในกรณีที่ทั้งตัวท่านและภรรยาต่างก็เป็นข้าราชการ ต่างฝ่ายก็ต้องเบิกของตัวเอง

ปัญหาคลัง

ผู้ตอบ

วิเชียร ไม้เวียง

รองอธิบดี

สนิท เกษะศิริ

เลขานุการกรม

เดลินชัย วสันต์

นิติกรพิเศษ

ประภัสร์

พุทธรังษิ์

หัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่

แสงอาทิตย์ บุนนาค

หัวหน้าแผนก .

กองบำเหน็จบำนาญ

กร ม บั ญ ชี ก ล า ง

ตอบสมาชิกเก่า

ผมใคร่เรียนถามปัญหาคลังสัก ๒-๓ ข้อ โปรดตอบในวารสารข้าราชการด้วย เรื่องมี
ดังนี้

ผมได้เป็นผู้ค้าประกันญาติคนหนึ่ง เข้าทำงานเป็นลูกจ้างประจำรายเดือนของกรม ๗ หนึ่ง
ซึ่งต้องไปปฏิบัติงานต่างจังหวัด ในสัญญาข้อ ๒ ระบุว่า ถ้าลูกจ้างลาออกก่อนทำงานครบ ๑ ปี
ผู้ค้าประกันต้องจ่ายเงินให้ ๒,๐๐๐ บาท

ต่อมา สัก ๓-๔ เดือน กรม ๗ นั้นได้แจ้งให้ผมทราบว่า ลูกจ้างคนนั้นทำงานเพียงเดือน
แรกที่บรรจู้ แล้วต่อมาไม่ได้ไปทำงานเลย แต่ถึงวันรับเงินเดือน ได้มารับไป ๓ เดือน ทางกรมเพิ่ง
ทราบ จึงสั่งพักงาน และให้ผู้ค้าประกันชดใช้เงินคืนผมจึงใคร่ขอเรียนถามว่า

ถาม (๑) เงินเดือนที่รับไป ผมจะต้องชดใช้แทนด้วยหรือไม่
(๒) ลูกจ้างไม่ได้ลาออก แต่ถูกสั่งให้พักงาน ผมต้องชดใช้เงิน ๒,๐๐๐ บาท ด้วย
หรือไม่

(๓) การชดใช้เงินคืนทางการนี้ ถ้าจะผ่อนใช้จะได้หรือไม่ มีระเบียบอะไรหรือไม่
ถ้ามีกรุณาสำเนาให้ดูด้วย

(๔) ถ้าลูกจ้างกลับเข้าทำงานตามเดิม ผมจะได้รับเงินคืนหรือไม่

ตอบ ถ้าเป็นเพียงส่งพนักงานเท่านั้น ท่านก็ยังไม่อยู่ในข่ายที่จะต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกัน เพราะตามสัญญาประกันกำหนดว่า จะต้องรับผิดชอบเมื่อลาออกก่อนทำงานครบ ๑ ปี

ตอบสมาชิกจังหวัดเชียงราย

ถาม ผมต้องขอรบกวนท่านเพื่อขอจัดข้อสงสัยเรื่องมีอยู่ว่า ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวแก่การรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑ ข้อ ๔ คำว่า “ครอบครัว” หมายความว่า (๒) กลุ่มรส ฯลฯ ข้อ ๕ ข้าราชการผู้มีรายได้ของตนเองและของกลุ่มรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย และมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวแก่การรักษาพยาบาลของตนเอง และครอบครัวตามระเบียบนี้ ถ้าผู้ที่เป็นครอบครัวของข้าราชการผู้ใดมีรายได้ของตนเอง และของกลุ่มรสรวมกันเกินกว่าเดือนละ ๒,๗๕๐ บาท ไม่ถือว่าเป็นครอบครัวที่จะได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบนี้ หมายความว่า กลุ่มรสคนใดคนหนึ่ง หรือทั้งสองคน รวมกันมีรายได้เกินกว่า ๒,๗๕๐ บาทแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือ ซึ่งตามระเบียบนี้ผมเข้าใจแล้ว

แต่ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวแก่การศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ มีข้อความระบุไว้ดังนี้

ข้อ ๔ ข้าราชการผู้มีรายได้เดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือการศึกษาของบุตรตามระเบียบนี้

ในกรณีทั้งบิดาและมารดาเป็นข้าราชการ ถ้าคนใดคนหนึ่งมีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๒,๗๕๐ บาท ไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรตามระเบียบนี้

ซึ่งหมายความว่า บิดามารดาคนใดคนหนึ่งเป็นข้าราชการ มีรายได้เดือนหนึ่งเกินกว่า ๒,๗๕๐ บาทแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับการช่วยเหลือการศึกษาบุตร ๑ ไม่รวมรายได้ทั้งสองคนเข้ากัน จึงมีปัญหาคือว่า ผมเป็นข้าราชการมีเงินเดือน ๑,๖๐๐ บาท มีบุตร ๔ คน แต่ละคนยังไม่บรรลุนิติภาวะ และไม่เป็นข้าราชการ แต่มารดาของเด็กทั้ง ๔ ถึงแก่กรรมไปแล้ว ผมมีภรรยา (กลุ่มรสใหม่) เขาเป็นข้าราชการเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาท มีบุตร ๒ คน ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และไม่เป็นข้าราชการเช่นเดียวกับบุตรของผม กรณีเช่นนี้ ผมจะเบิกค่าเล่าเรียนบุตรของผม และฝ่ายภรรยาจะเบิกค่าเล่าเรียนบุตรของเขาได้หรือไม่ (ตามหลักเกณฑ์แห่งระเบียบข้อ ๕ (๒))

ตอบ ตามปัญหาของท่าน แต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะเบิกค่าเล่าเรียนบุตร แต่จะต้องเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายนั้น

ตอบสมาชิกจังหวัดนครราชสีมา

ผมมีปัญหาลักษณะเดียวกันมาจนเอาแน่ไม่ได้อยู่เรื่องหนึ่ง เหตุนี้ ผมจึงต้องขอความกรุณาจากท่านได้โปรดช่วยตอบปัญหาเรื่องบำเหน็จตกทอดที่ข้องใจนี้ให้ด้วย ขอให้ตอบในวารสารข้าราชการด้วยครับ

เรื่องมีอยู่ว่า นายคำ อายุ ๒๐ ปี เป็นข้าราชการสามัญสังกัดกระทรวงหนึ่ง แต่งงานกับนางแจ้ว โดยถูกต้องตามกฎหมายมีบุตรชาย ๑ คน ชื่อเด็กชายขาว ต่อมาหลังแต่งงานแล้วประมาณ ๖ ปี นายคำและนางแจ้วได้หย่าขาดจากกัน โดยนายคำเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กชายขาวตลอดมา จนบัดนี้ เด็กชายขาว หรือนายขาวมีอายุ ๓๐ ปีเศษแล้ว ก็ยังอาศัยอยู่กับนายคำบิดา (นายขาวไม่ได้เป็นคนพิการหรือไม่สมประกอบอย่างใด เรียกว่าสมบูรณ์ดีประกอบอาชีพได้) นายคำบิดาเกิดไปชอบพอกับนางจัน และได้แต่งงานกันจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายอีก

สมมุติว่า เมื่อนายคำกับนางจัน ภรรยาคนใหม่อยู่กินมาประมาณ ๑ ปีเศษ (โดยไม่มีบุตรเกิดใหม่กับนางจัน) นายคำเกิดประสบอุบัติเหตุรถคว่ำตาย บิดามารดาของนายคำก็ถึงแก่กรรมไปก่อนแล้ว ที่เงินบำเหน็จตกทอดก็คงได้แก่ทายาทตามระเบียบ คือ ๑. นางจัน ภรรยา ๒. นายขาวบุตร แต่เมื่อนายขาวอายุเกิน ๒๐ ปีแล้ว และไม่อยู่ในระหว่างศึกษา ทั้งไม่เป็นบุคคลที่พิการหรือไม่สมประกอบอย่างใด สามารถหาเลี้ยงชีพเองได้ ถ้าพิจารณาตามนี้ (กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ) นายขาวบุตร นายคำไม่มีสิทธิที่จะได้รับส่วนแบ่งเงินบำเหน็จตกทอดบิดาตนใช้ไหมครับ

เมื่อมาคิดถึงความเป็นธรรม ความสัมพันธ์ ระหว่างพ่อลูก นายคำและนายขาวแล้ว น่าเห็นใจนายขาวมากนะครับ นางจันแม่เลี้ยงมาอยู่กับพ่อ ๑ ปีเศษ ใช้สิทธิการเป็นภรรยารับเอาบำเหน็จก่อนนี้ไปกินสบายๆ นายขาวซึ่งเป็นลูกของพ่อมาตั้ง ๓๐ ปีเศษกลับไม่ได้อะไรเลย และสมมุติว่านายคำไม่มีทรัพย์สินอื่นที่จะเป็นมรดก นอกจากบำเหน็จก่อนนี้เท่านั้น

ผมใคร่ขอเรียนถามว่า

ถาม (๑) นายคำบิดามีวิธีการอย่างไรหรือไม่ครับ (ขณะที่มีชีวิตอยู่) ทำให้นายขาวบุตรของคนมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งเงินบำเหน็จก่อนนี้ด้วยเมื่อแก่ตาย เพราะแก่กรงกับบุตรของแก่เช่นกัน

หรือ (๒) นายขาวบุตร มีวิธีการอย่างไรบ้างขณะที่นายดำบิดามีชีวิต ทำให้ตนมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตกทอดก่อนหน้าบ้าง เมื่อบิดาถึงแก่กรรมลง

ต่อไปนี้เป็นความเห็นของพวกผม (อาจจะผิดครับ) พวก ก. บอกว่า นายดำควรเขียนพินัยกรรมเอาไว้ ระบุให้ชัดว่า เมื่อตนตายแล้ว เงินบำเหน็จขอให้ได้แก่นายขาวผู้บุตรด้วย (ตามส่วน) ดังนี้ นายขาวก็น่าจะมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จก่อนนี้ด้วย เพราะเงินบำเหน็จก็เป็นทรัพย์สินส่วนหนึ่งของนายดำ (มรดก) ต้องแบ่งตามส่วน พวก ข. คำนวณว่า ถึงทำพินัยกรรมเช่นว่าแล้วนายขาวบุตรก็ยังไม่มียุติเช่นนางจันแม่เลี้ยง นายขาวจะใช้สิทธิขอรับส่วนแบ่งเงินบำเหน็จโดยอ้างพินัยกรรมของพ่อระบุไว้เช่นนั้นไม่ได้ เว้นเสียว่านางจันแกสงสารแล้วแบ่งให้เอาด้วยความเสน่หากว่าไม่ได้ (แต่แม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยงคงเข้ากันยาก) เพราะกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบ้านาญระบุให้จ่ายแก่นายขาวที่มีสิทธิไว้ชัดแล้วเมื่อไม่เข้าข่ายก็ไม่มีสิทธิ หากเป็นเงินอย่างอื่นก็พอมีหวัง เขาว่าอย่างนี้ครับ ผิดถูกอย่างไร ผมขอความกรุณาด้วยครับ

จดหมายถึงบรรณาธิการ

ผมเป็นสมาชิก ฯ ประจำ ได้อ่านและศึกษาหาความรู้ รู้สึกว่าวารสารข้าราชการให้ประโยชน์ในหลาย ๆ ทาง สอดกับความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์แล้ว แต่ผมเองบางสิ่งบางอย่างที่เห็นว่าควรแก้ไข แม้จะไม่ใช่ว่าสิ่งทีสลักสำคัญสำหรับท่านบรรณาธิการ ฯ (หากคิดเช่นนั้น) ก็ควรรับฟังไว้บ้าง

๑. การบรรจุเลขลงในเนื้อหาของหนังสือด้านในทั้งเล่มเป็นเลขไทย (เว้นภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องใช้เลขอารบิก) นั้นผมเห็นว่าเหมาะสมแล้ว ผมก็ต้องการให้เป็นเช่นนั้น เพราะควรต้องรักษาตัวเลขไทยไว้ให้คู่ภาษาไทยให้มากและนานที่สุดเท่าที่จะทำได้

แต่ที่น่าแปลกใจว่า หน้าปกที่มีข้อความว่า “วารสารข้าราชการ..... (เดือน ๒๕๑๓” และจำนวน พ.ศ. นั้น ผมเห็นควรว่า ควรเป็นเลขไทย คือ ๒๕๑๓ และหรือ ๒๕๑๔ และต่อ ๆ ไป ก็จะไม่ค่อยมีใช้หรือ โดยควรมี—รักษาลักษณะชาตินิยมไว้ให้มาก ๆ ด้วย เช่นบัตร ส.ก.ส. “สวัสดิ์ ปีใหม่ ๒๕๑๔” นั้นผมเห็นด้วยและชอบมากที่สุดด้วย

๒. มีหลายหน และหลายคราวที่สงสัยโดยเห็นว่า วารสารข้าราชการควรรักษาภาษา ซึ่งมีตัวอักษร สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ กับเครื่องหมายอื่น ๆ ให้มาก ๆ หน่อย เช่นคำว่า

ก) บุคคลละกอน คำนี้คงมีจาก คำว่า บุคคล + อากร จึงควรจะเป็นคำว่า “บุคลากร” จึงไม่ทราบว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น คำไหนถูก คำไหนผิด อธิบายด้วยก็จะเป็นความรู้

ข) คำอื่น ๆ มีอีก แต่ไม่อยากหุยมุหิม แต่ก็เห็นชัด และไม่ควรละเลยไปเสียเพราะวารสารข้าราชการก็ถือว่าเป็นแม่บทหรือเอกสารนำทั้งวิชาการด้านต่าง ๆ ตลอดจนการสอนภาษาไทยไปในตัวด้วย เช่น คำว่า...

“คอลัมน์” ในวารสาร ฯ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๓ หน้าสุดท้ายภายใต้หัวข้อช้อยพดุษักรวรรค ๒ ตัวสุดท้ายที่ว่า “ลา...ตามคอลัมน์ประจำครบถ้วน ฯลฯ...” นั้นสงสัยว่า คอลัมน์ตัวนี้ไปเอาศัพท์เสียนมาจากภาษาอะไรว่าอย่างไร มันควรจะเป็น “คอลัมภ์” มีใช้หรือ ถ้าใช้มาจากคำว่า “Column” ก็ควรเขียนข้างศัพท์ให้ถูกต้องตามนัยดังกล่าวด้วย คนต่อ ๆ ไปรับหลัง ๆ จะได้ถือเป็นความรู้รวมทั้งศัพท์กับศัพท์คำอื่น ๆ ต่อ ๆ ไปด้วย

๓. เรื่องความมีชาตินิยมนั้น อยากจะให้ทางวารสาร ฯ ช่วยส่งเสริมให้คนไทยรักษาความเป็นไทย รักสมบัติของชาติไทย นับแต่ประเพณีวัฒนธรรม ศิลป ฯ ล ฯ ตลอดจนเลขไทย ควรรักษาให้มีอยู่คู่ตัวหนังสือไทย อย่าเห็นเทศคือว่าไทยเพราะเวลานี้รู้สึกว่ามีว่า น.ส.พ. แจ้งความบัตรอะไรต่อมิอะไร รวมทั้งโปสเตอร์มักจะมีเลขอารบิก ปนตัวหนังสือไทย ทำไมจะใช้ไทย ไทยล้วน ไม่ได้หรือ

ยิ่งกว่านั้น บรรณาธิการเคยสังเกตใหม่ว่า แม้แต่ ทหาร บางเหล่า ติดเลขอารบิกเป็นเครื่องหมายบนบ่า บางเหล่าก็เลขไทยไม่เป็นแนวเดียวกัน รู้สึกลึกลับกัน จึงสงสัยว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น หรือคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย

แต่ผมเห็นว่า เรื่องใหญ่มาจากเรื่องเล็ก ๆ นะครับ นักเข้าเด็กรุ่นหลังจะไม่ทราบไม่รู้จักหรือเขียนเลขไทยไม่เป็น หรือเห็นเลขไทยว่า “เซย” ทำนองนั้นไปเลยกระมัง ควรแก้ไขเสียแต่ต้นมือไหมครับ

สมาชิกวารสารข้าราชการ

ขอขอบคุณท่านสมาชิกวารสารข้าราชการมากครับที่ให้คำแนะนำและข้อคิดอันมีค่า เราจะพยายามปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของท่าน

บ.ก.

ข้อชัยพฤษ์

วารสารข้าราชการฉบับนี้ ตั้งใจจะออกให้ตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา จึงใคร่ถือโอกาสนี้ตั้งจิตอธิษฐาน ขอพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล โปรดถวายพระพรแด่องค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงพระเกษมสำราญทุกทิพาราตรี ทรงปราศจากทุกข์และผองภัย และทรงเป็นมิ่งขวัญประชาชนชาวไทยอยู่ตลอดไปจนชั่วกาลนาน

ท่านผู้อ่านคงจะทราบดีว่า วารสารข้าราชการฉบับนี้ เป็นฉบับสุดท้ายของปีนี้ ซึ่งตั้งแต่เดือนหน้าซึ่งเริ่มปีใหม่ วารสารข้าราชการก็เริ่มศกใหม่เช่นเดียวกัน คิดว่าตั้งแต่ฉบับหน้าเป็นต้นไปวารสารข้าราชการจะได้มีรูปโฉมเปลี่ยนแปลงไปอีกก้าวหนึ่ง ในขณะที่ทางคณะผู้จัดทำวารสารกำลังวางแผนดำเนินงาน และแนวทางในการจัดทำฉบับต่อ ๆ ไปอย่างขมุกขมน โดยที่ได้พยายามนำข้อแนะนำและข้อคิดเห็นที่ท่านผู้อ่านและท่านสมาชิกได้กรุณาแนะนำและให้ข้อคิดมา สังเกตว่าคงจะสมเจตนาารมณ์ของท่านผู้อ่านและท่านสมาชิกยิ่งจน

ฉบับหน้าวารสารข้าราชการก็จะเข้าปีที่๑๖แล้วถ้าจะเปรียบเทียบกับสตรีที่เป็นสาววัยรุ่นที่กำลังนำ

รักและน่าสนใจ แม้วารสารข้าราชการจะเปรียบเทียบให้เป็นจริงดังสตรีที่กล่าวนี้ไม่ได้ หากแต่คณะผู้จัดทำก็พยายามที่จะสร้างให้วารสารข้าราชการเป็นที่สนใจแก่ทุก ๆ คน คู่เคียงกัน โปรดคอยติดตาม

ในฉบับต่อ ๆ ไปจะมีการเปลี่ยนแปลงคอลัมน์ เนื้อหาและแนวโน้มของสาระบ้าง แต่ก็คงที่ได้เรียนให้ทราบแล้วว่า แม้จะเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ตามเราก็จะยึดหลักที่จะทำเพื่อท่านผู้อ่านทั้งที่เป็นข้าราชการและผู้สนใจเป็นสำคัญ

ก่อนที่จะจากกันสำหรับฉบับนี้ และคิดว่าคงจะจากกันสำหรับปีนี้ด้วยนั้น และกว่าที่จะพบกันกับท่านผู้อ่านในฉบับหน้านั้นคงจะไม่เร็วจนเกินไป และคงจะไม่เป็นการผิดกาลเทศะนัก หากคณะผู้จัดทำจะได้อัปพรอดนาดีมายังท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านทุก ๆ คนตลอดจนครอบครัวของท่านในวาระที่ปีเก่ากำลังจะสิ้นและปีใหม่อากำลังจะมาถึงนี้ และจึงถือโอกาสนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดอวยพรและคลบ้นดาลให้ท่านและครอบครัวประสบความสุขสวัสดิ์ตลอดปี ใหม่และตลอดชั่วกาลนาน และขอให้ปีใหม่นี้เป็นปีที่ดีกว่าทุก ๆ ปีที่แล้วมา